

ບົດສະເໜີ

ຫ້ອງການປະຊາທິປະໄຕ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ແຮງງານ

ບົດລາຍງານວ່າດ້ວຍເສລີພາບທາງສາດສະໜານາໆຊາດ ປະຈຳປີ 2009

ວັນທີ 26 ຕຸລາ ປີ 2009

ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງກະກຽມບົດລາຍງານ.

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດໄດ້ຂຽນແລະ ຍື່ນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ໃຫ້ສະພາຄອນແກຣັສກໍ່ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍເສລີພາບທາງສາດສະໜານາໆຊາດ (IRFA) ສະບັບ 1998 ພາກ 102(b).

ກົດໝາຍດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ລັດຖະມົນຕີຕ່າງປະເທດ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ເອກອັກຄະລັດຖະທູດອິດສະຫຼະ ເພື່ອເສລີພາບທາງສາດສະໜານາໆຊາດຈະໄດ້ສົ່ງມອບ “ບົດລາຍງານ ວ່າດ້ວຍເສລີພາບ ທາງສາດສະໜານາໆຊາດປະຈຳປີນີ້ແມ່ນອີງປະກອບ ຂອງບົດລາຍງານວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດສະບັບຫຼ້າສຸດໂດຍສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ລະອຽດເພີ່ມເຕີມເຖິງປະເດັນທີ່ກ່ຽວພັນເຖິງເສລີພາບທາງສາດສະໜາໃນສາກົນ” ໃຫ້ສະພາ.

ວິທີການກະກຽມຂຽນບົດລາຍງານ

ບັນດາສະຖານທູດສະຫະລັດອາເມຣິກາ ກະກຽມໃນການຮ່າງລາຍງານເຫລົ່ານີ້ຂຶ້ນຕົ້ນ ໂດຍໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຈາກຫລາກຫລາຍແຫຼ່ງ, ລວມທັງຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ ພະນັກງານຂອງລັດຖະບານ ແລະ ພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກທາງດ້ານສາດສະໜາ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດ, ນັກຂ່າວ, ຜູ້ຕິດຕາມເລື່ອງສິດທິມະນຸດ ແລະ ບັນດານັກຮຽນຮູ້ປັນຍາຊົນຕ່າງໆ. ວຽກງານເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານນີ້ ອາດເປັນໜ້າວຽກທີ່ມີໄພອັນຕະລາຍ ແລະ ບົກກະຕິແລ້ວເຈົ້າໜ້າທີ່ກະຊວງການຕ່າງປະເທດສະຫະລັດແມ່ນເຮັດວຽກພາຍໃຕ້ສະພາບຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ບາງຄັ້ງກໍອັນຕະລາຍໃນການສືບຫາຂ່າວການລາຍງານກ່ຽວກັບການລະເມີດສິດທິມະນຸດ, ເພື່ອຕິດຕາມການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອຜູ້ທີ່ຕົກຢູ່ໃນໄພອັນຕະລາຍຍ້ອນສາເຫດຈາກຄວາມເຊື່ອຖືໃນທາງສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ຫ້ອງການສາກົນເພື່ອເສລີພາບທາງສາດສະໜາໂດຍການຮ່ວມມືໃນການເກັບກຳ ແລະ ວິໃຈຂໍ້ມູນສຳລັບຂຽນບົດລາຍງານຂອງບັນດາປະເທດນັ້ນ, ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ, ຄວາມຊຳນິຊຳນານຈາກບັນດາຫ້ອງການຂອງກະຊວງຕ່າງປະເທດ, ບັນດາອົງການສາດສະໜາ, ອົງການຈັດຕັ້ງບໍ່ສັງກັດລັດ

ອື່ນໆ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງລັດຖະບານຕ່າງປະເທດ, ຕາງໜ້າບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ຂຶ້ນກັບສະຫະປະຊາຊາດ ແລະ ບັນດາສະຖາບັນສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນຕ່າງໆ ແລະ ຜູ້ຊ່ຽວຊານຈາກສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ຊຶ່ງມວນຊົນຕ່າງໆ. ໃນວຽກງານການລວບລວມ ແລະ ບັນນາທິການບົດລາຍງານຈາກປະເທດຕ່າງໆນັ້ນ, ຫ້ອງການສາກົນເພື່ອເສລີພາບທາງສາດສະໜາ ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບບັນດາຜູ້ຊຳນານງານກ່ຽວ ກັບບັນຫາການແບ່ງແຍກ ແລະ ກໍ່ກວນຍ້ອນການເຊື່ອຖືສາດສະໜາ ແລະ ໄດ້ປຶກສາກັບຜູ້ນຳ ສາດສະໜາສ່ວນຫຼາຍກໍຄືຊ່ຽວຊານດ້ານກົດໝາຍ. ຫຼັກການຊື່ນຳຂອງຫ້ອງການໃນການປະຕິບັດງານນີ້ ແມ່ນຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງຫມົດທີ່ເກັບກຳມານັ້ນແມ່ນໄດ້ຖືກປະເມີນແບບຕົງໄປຕົງມາ, ຄົບ ຖ້ວນແລະ ຍຸດຕິທຳເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້.

ບັນດາຖິ່ນແຖວກະຊວງ, ສຳນັກກຽມ ແລະ ຫ້ອງການຕ່າງໆຂອງສະຫະລັດ ຈະນຳໃຊ້ບົດລາຍງານນີ້ ເພື່ອ ສ້າງນະໂຍບາຍ, ດຳເນີນວຽກງານດ້ານການທູດ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ຝຶກອົບຮົມ ກໍຄືເພື່ອກຳນົດການອະ ນຸມັດ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ. ພ້ອມນັ້ນມັນກໍຈະຖືກໝູນໃຊ້ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການກຳນົດວ່າມີປະເທດ ໃດທີ່ທຳການລະເມີດ ຫຼື ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການລະເມີດເສລີພາບສາດສະໜາ “ຢ່າງຮຸນແຮງ” ກໍຈະຖືກຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນປະເທດທີ່ຖືກວິຕົກກັງວົນເປັນພິເສດ.

ການນຳໃຊ້ຄຳສັບ

ເມື່ອບົດລາຍງານສະບັບນີ້ລະບຸວ່າ ລັດຖະບານໃດໜຶ່ງ “ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວໄດ້ນັບຖື” ສິດທິໃນການເຊື່ອຖື ທາງສາດສະໜາໃນໄລຍະເວລາຂອງການລາຍງານນັ້ນ ກໍ່ໝາຍຄວາມວ່າປະເທດດັ່ງກ່າວໄດ້ພະຍາຍາມ ຫຼາຍທີ່ສຸດເພື່ອປົກປ້ອງເສລີພາບທາງສາດສະໜາດັ່ງນັ້ນ“ໂດຍທົ່ວໄປໄດ້ນັບຖື” ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນອັນດັບທີ່ສູງ ສຸດກ່ຽວກັບການນັບຖືອິດສະລະພາບທາງສາດສະໜາ. ໄດ້ໃຊ້ຄຳສັບ“ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວໄດ້ ນັບຖື” ໃນລາຍ ງານນີ້ກໍຍ້ອນເຫັນວ່າຄວາມພະຍາຍາມປົກປ້ອງ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ເກີດເສລີພາບທາງ ສາດສະໜານັ້ນບໍ່ ແມ່ນສິ່ງຕາຍຕົວຢູ່ຄືເກົ່າຕະຫຼອດໄປ; ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງເປັນໄປບໍ່ໄດ້ ທີ່ຈະຂຽນຢ່າງແນ່ນອນວ່າລັດຖະບານ ໄດ້ນັບຖືສິດທິນີ້ຢ່າງເຕັມປຽມ ໃນໄລຍະຂຽນລາຍງານເຖິງແມ່ນວ່າເງື່ອນໄຂໄດ້ເອື້ອ ອຳນວຍໃຫ້ຢ່າງເຕັມທີ່ ກໍ່ຕາມ.

ຄຳຂອບໃຈ

ບົດລາຍງານ ປີ 2009 ນີ້ ກວມເອົາໄລຍະເວລາລະຫວ່າງວັນທີ 1 ກໍລະກົດ 2008 ຫາ 30 ມິຖຸນາ 2009, ແລະ ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຫນຶ່ງປີແຫ່ງຄວາມພະຍາຍາມທຸ່ມເທໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ການທູດ ແລະ ພະນັກ ງານ ທົ່ວໄປທີ່ກະຊວງຕ່າງປະເທດ ແລະ ບັນດານັກການທູດປະຈຳຢູ່ ຕ່າງປະເທດຫຼາຍຮ້ອຍຄົນ.

ພວກເຮົາຂໍຂອບໃຈບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ ສະຖານທູດ ແລະ ສະຖານກົງສູນຢູ່ຕ່າງປະເທດຫຼາຍຄົນທີ່ໄດ້ຕິດຕາມ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີເສລີພາບທາງສາດສະໜາ, ພ້ອມທັງໄດ້ບັນທຶກຢ່າງລະອຽດ ສະພາບກ່ຽວກັບເສລີພາບ ດ້ານສາດສະໜາ. ນອກຈາກນີ້ຍັງເຫັນວ່າບຸກຄົນພາຍໃນຫ້ອງການສາກົນເພື່ອເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາ ກໍ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຢ່າງໜັກ ແລະ ພວກເຮົາກໍຮັບຮູ້ ແລະ ຊົມເຊີຍການເຮັດວຽກຢ່າງ ທຸ່ມເທ ແບບບໍ່ຮູ້ອິດເມື່ອຍເພື່ອເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາ ແລະ ເຮັດໃຫ້ມີບົດລາຍງານນີ້ຂຶ້ນມາ, ໃນຈຳນວນ ບຸກຄົນດັ່ງກ່າວນັ້ນກໍມີ ຄຣາຣິສຊາ ອາດາມຊັນ, ອາລີ ອັກເກບຮາຣິມ, ຊິເວຍ ອາຍັບ, ນາສຣິນ ບາດັດ, ຈັດ ຊັນ ເບີດຊໍ, ເອມ ເອ ບອດສ໌, ອາເລັກຊານດຣາ ບຣີເວີ້, ມາກ ຄາຊັນ, ບາບາຣາ ເຄັດທ, ວໍແຣນ ຄອບຟສະກີ, ເຄີດມີ ຄຸກ, ກຣາຮາມ ຄຸດເຕີຣີເອີ, ເຄດ ເດລີ, ດຸດ ເດຍບອນ, ເຄີທ ດອນເນລີ, ບຣາຍອານ ຟາບບີ້, ອໍກຸດສຕິນ ຟາເຮ, ນາທານ ກອດເຊ, ເອ ທີ ກອມບີສ, ແນນຊີ ເຮເວັດ, ໂອລີເວຍ ຮີວຕັນ, ນາທານ ຮິດເຈັນ, ວິກເຕີ້ ຮີວເຊີ, ອາລີເຊຍ ຈັກວິກຊ, ອີມິລີ ກາໂອ, ຈັດສຕິນ ເຄິນ, ຊາຣາ ຄິມ, ປີເຕີ້ ໂກວັດ, ເຈນໂດລິນ ແມັກ, ຊາເຟຍ ໂມຮາມຸດ, ຟິເດວ ມາຮາເຈລ, ອາເລັກຊານເດີ້ ແມັກລາເຮນ, ໂຈອານເນລາ ໂມຮາເລສ, ຊາຣາ ເນລຊັນ, ເອຣອນ ປິນາ, ເດວິດ ໂຣເດເມລ, ລານາ ຊາລີ, ຕາຣີກ້າ ເຊັດທິ, ແອນເດຍຣ ຊິດາຣີ, ຣໍເຣນ ສມິດ ແລະ ອັບເດລນໍ ໄຊບັກ. ຜົນງານການປະກອບສ່ວນຂອງບຸກຄົນເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຊ່ວຍໃຫ້ມີຄວາມຄືບໜ້າເພື່ອຄວາມຫມັ້ງໝາຍເສລີພາບ, ຮັບປະກັນຄວາມແນ່ນອນຊັດເຈນ ໃນລາຍງານຂອງພວກເຮົາ, ແລະ ໄດ້ນຳມາແຫ່ງຄວາມຫວັງໃຫ້ແກ່ ຜູ້ຖືກກົດຂີ່ ຢູ່ທົ່ວທຸກແຫ່ງໃນໂລກ.

ນຳເຜີຍແຜ່ໂດຍ ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ, ສຳນັກງານ ປະຊາທິປະໄຕ, ສິດທິ ແລະ ແຮງງານ, ຫ້ອງການ ສາກົນເພື່ອເສລີພາບທາງສາດສະໜາ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບ ຫ້ອງການ ວຽກງານດ້ານການສຶກສາ ແລະ ວັດທະນາທຳ. ເດືອນຕຸລາ ປີ 2009.

ບົດນຳ

ຫ້ອງການປະຊາທິປະໄຕ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ແຮງງານ

ບົດລາຍງານວ່າດ້ວຍເສລີພາບທາງສາດສະໜານາໆຊາດ ປະຈຳປີ 2009

ວັນທີ 26 ຕຸລາ ປີ 2009

“ສິດເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ແມ່ນປະເດັນໃຈກາງ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍ ໃຫ້ຄົນເຮົາ ສາມາດດຳລົງ ຊີວິດຢູ່ຮ່ວມກັນ.”

ປະທານາທິບໍດີ ບາຣັກ ໂອບາມາ

ໃນບົດປາໄສ ທີ່ມີຄວາມໝາຍສຳຄັນຢູ່ມະຫາວິທະຍາໄລ ໄຄໂຣ, ທ່ານປະທານາທິບໍດີ ໂອບາມາ ກ່າວເຖິງ ວິໄສທັດຂອງທ່ານຢ່າງຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບ "ການເລີ່ມຕົ້ນຄັ້ງໃໝ່" ລະຫວ່າງສະຫະລັດອາເມຣິກາ ແລະ ຊາວມຸສລິມໃນທົ່ວໂລກ ສາຍສຳພັນ ທີ່ອີງໃສ່ຜົນປະໂຫຍດຮ່ວມກັນ ແລະ ຄວາມເຄົາລົບທີ່ມີຕໍ່ກັນ. ທ່ານຍັງກ່າວອີກວ່າການສ້າງຄວາມຜູກພັນທີ່ແຂງແກ່ນນັ້ນ "ຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການໃຫ້ມີຄວາມພາກພຽນ ພະຍາຍາມແບບຍືນຍົງເພື່ອທີ່ຈະຮັບຟັງ ຄຳຄິດເຫັນຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ, ເພື່ອທີ່ຈະຮຽນຮູ້ຈາກກັນແລະກັນ, ເຄົາລົບນັບຖືຊື່ກັນແລະກັນ ລວມທັງການສະແຫວງ ຫາຈຸດຢືນທີ່ເປັນເອກະພາບກັນ." ຂໍ້ຜູກພັນທີ່ຮີ້ຮື້ ຄົນໃໝ່ ດັ່ງກ່າວນີ້ ກົດດັນພວກເຮົາ ບໍ່ໃຫ້ໜີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈາກປະເດັນທີ່ເປັນຂໍ້ໂຕ້ແຍ້ງ ແຕ່ຈະເປັນ "ການປະເຊີນກັບຄວາມເຄັ່ງຕຶງເຫລົ່ານັ້ນຢ່າງເຊິ່ງໜ້າ" ແລະ ປະຕິບັດພາລະກິດແບບເປັນຄູ່ຮ່ວມງານ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາທັງຫລາຍ.

ກະຊວງການຕ່າງປະເທດ ເຜີຍແຜ່ *ບົດລາຍງານສິດເສລີພາບທາງສາດສະໜາໃນທົ່ວໂລກ ປະຈຳປີ* ບົນເນື້ອໃນຈິດໃຈຂອງການເຈລະຈາ ແລະ ການຮ່ວມມື ດັ່ງກ່າວນີ້. ສາດສະໜາ ແມ່ນປະກົດການລະດັບ ໂລກ; ທຸກປະເທດ ປະເຊີນໜ້າກັບສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ກາລະໂອກາດ ທີ່ສືບເນື່ອງຈາກຄວາມຫລາກຫລາຍ ທາງດ້ານສາດສະໜາ, ແລະ ບໍ່ມີປະເທດໃດເລີຍ ທີ່ມີປະຫວັດທີ່ສົມບູນແບບກ່ຽວກັບເສລີພາບໃນການ ນັບຖືສາດສະໜາ. ໃນຖານະທີ່ເປັນຊາວອາເມຣິກາ ພວກຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມພາກພູມໃຈໂດຍຊອບທຳ ຕໍ່ມໍລະດົກໃນເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາຂອງ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ; ຊາວອົບພະຍົບຈຳນວນຫລວງຫລາຍ ທີ່ຫລົບໜີ ການຖືກຂົ່ມເຫັງຍ້ອນການນັບຖືສາດສະໜາ ຢູ່ປະເທດບ້ານເກີດຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ແລະ ໄດ້ພົບພໍ້ອັນຫລີ້ໄພຢູ່ຜືນແຜ່ນດິນພວກຂ້າພະເຈົ້າ. ແຕ່ວ່າພວກເຮົາຍັງສຳນຶກຢ່າງເຈັບປວດຂົ່ມຂື່ນ ໃນການປະພຶດທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງປະເທດຂ້າພະເຈົ້າໃນອະດີດ ຕໍ່ຊົນກຸ່ມນ້ອຍບາງກຸ່ມ. ນັບຈາກການ ສັງຫານໝູ່ຊຸມຊົນເຄເກີ (Quakers) ໃນຊ່ວງກາງສັດຕະວັດທີ່ 17 ຢູ່ອະນາໂນລິມອ່າວແມດຊາຊູເຊັດ ໄປເຖິງການເນລະເທດ ຊາວມໍ້ມອນ (Mormons) ຢູ່ລັດມິດຊູຣີ ໃນປີ 1838 -39 ລວມທັງການແບ່ງແຍກ

ເລືອກປະຕິບັດຕໍ່ ຊາວອາເມຣິກາມຸສລິມ ພາຍຫລັງເຫດການ 9/11, ສັງຄົມຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ຜ່ານ ການຕໍ່ສູ້ທີ່ຍືດ ເຍື້ອຍາວນານ ເພື່ອສ້າງຄວາມປອງດອງໃນຄວາມຫລາກຫລາຍທາງດ້ານສາດສະໜາ. ສະນັ້ນ ພວກຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ ຮຽນຮູ້ຈາກປະສົບການເຊິ່ງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ເພີ່ມຄຸນຄ່າໂດຍນຳໃຊ້ທິດສະດີ ພະຫຸພິດນິຍົມ ເຊິ່ງຮັບຮອງ ໂດຍລັດ ຖະບານ ແລະ ອ້າແຂນຮັບເອົາໂດຍສັງຄົມ. ຜ່ານເນື້ອໃນ *ບົດລາຍງານປະຈຳປີ* ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມທາງການທູດອື່ນໆ, ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ສະໜັບສະໜູນ ທຸກປະເທດ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດທິທາງດ້ານສາດສະໜາ ແລະ ສິ່ງເສີມ ບຸກຄົນ ຫລື ກຸ່ມບຸກຄົນທັງມວນ ໃຫ້ໃສ່ໃຈ ເຄົາລົບຄວາມແຕກຕ່າງ ຂອງສິດທິທາງດ້ານສາດສະໜາ. ດັ່ງທີ່ ທ່ານປະທານາທິບໍດີ ໂອບາມາ ກ່າວຢູ່ນະຄອນຫລວງໄຄໂຣ ວ່າ: "ພົນລະເມືອງໃນແຕ່ລະປະເທດ ຄວນມີອິດສະຫລະທີ່ຈະເລືອກ ແລະ ດຳລົງຊີວິດດ້ວຍສັດທາທີ່ອີງໃສ່ ຄວາມຈູງໃຈຂອງສະຕິສຳປະສັນຍະ ແລະ ຈິດໃຈລວມທັງຈິດວິນຍານ. ການຍອມຮັບຄຳຄິດເຫັນທີ່ແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ສຳລັບຄວາມຈະເລີນຮຸ່ງເຮືອງ ຂອງ ສາດສະໜາ, ແຕ່ມັນຍັງຖືກທ້າທາຍໃນຫລາຍລັກສະນະ." *ບົດລາຍງານປະຈຳປີ* ສຳຫລວດກ່ຽວກັບບັນດາ "ລັກສະນະທັງຫລາຍເຫລົ່ານັ້ນ" ຢູ່ໃນ 198 ດິນແດນ ແລະ ປະເທດ. ໂດຍກວມເອົາທັງການເຊື່ອມໂຊມ ແລະ ການປັບປຸງແກ້ໄຂໃຫ້ດີຂຶ້ນໃນສະຖານະພາບຂອງລະບົບການປົກຄອງ ກໍຄືສັງຄົມຕໍ່ໜ້າການ ເຄົາລົບເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ, *ບົດລາຍ ງານປະຈຳປີ* ເລັ່ງໃສ່ເປົ້າໝາຍ ເນື້ອໃນໃຫ້ມີລັກສະນະ ຮອບດ້ານ ແລະ ສົມດູນ, ເຊິ່ງຄຳນຶງເຖິງຄວາມຫລາກຫລາຍ ແລະ ພະລັງແຂງແກ່ນຂອງປະເພນີສືບ ທອດດ້ານສາດສະໜາໃນທົ່ວໂລກ ລວມທັງເງື່ອນໄຂການເມືອງສັງຄົມ. ເຖິງ ແມ່ນວ່າ ຊຸມຊົນ ນັບຖື ສາດສະໜາທັງ ຫລາຍ ໃນທົ່ວໂລກ ປະເຊີນກັບສະພາບການທີ່ແຕກຕ່າງກັນກໍ່ຕາມ, ບັນດາ ເຫດຜົນ ແລະ ຫລັກການ ກໍ່ຄືໃນທາງປະຕິບັດ ການຄຸ້ມຄອງເສລີພາບຂອງເຂົາເຈົ້າໃຫ້ປອດໄພ ກໍ່ຍັງມີຄວາມຫມາຍ ເໝືອນເດີມ: ສິດເສລີພາບ ໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ແມ່ນສິດທິຂັ້ນພື້ນຖານຢ່າງໜຶ່ງ, ຄວາມດີງາມຂອງ ສັງຄົມ, ແຫລ່ງກຳເນີດຂອງສະເຖຍລະພາບ, ແລະ ເປັນກຸນແຈຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງສາກົນ. ທ່ານປະທານາທິບໍດີ ໂອບາມາ ກ່າວ ເຖິງປະເດັນ ທີ່ພົວພັນກັບ ແຕ່ລະເຫດຜົນ ສື່ປະການເຫລົ່ານັ້ນ ໃນຄຳປາໄສຂອງທ່ານ ຫລາຍຄັ້ງ ໃນຕະຫລອດໄລຍະ ປີຜ່ານມາ.

ເຫດຜົນທີ່ໜຶ່ງ, ເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ແມ່ນສິດທິໜຶ່ງທີ່ເກີດມາພ້ອມກັບມະນຸດ ທັງມວນ, ໂດຍບໍ່ກ່ຽວກັບຄວາມສັດທາຂອງເຂົາເຈົ້າວ່າຈະມີ ຫລືບໍ່ ກໍ່ຕາມ. ດັ່ງທີ່ຖືກຈາລຶກໄວ້ຢູ່ໃນ ຖະແຫລງການສາກົນ ວ່າດ້ວຍສິດ ທິມະນຸດ ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກົນອື່ນໆ, ສິດເສລີພາບໃນການນັບ ຖືສາດສະໜາ, ປະຕິບັດ, ແລະ ເຜີຍແຜ່ຄວາມສັດ ທາຂອງຕົນຕໍ່ຄົນອື່ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຄົາລົບ ຈາກທຸກສັງຄົມ ແລະ ລັດຖະບານ. ສະຫະລັດອາເມຣິກາ ຍຶດໝັ້ນ ຕໍ່ພັນທະ ດັ່ງກ່າວຢ່າງໜັກແໜ້ນ. ໃນຄຳປາໄສຕໍ່ຊາວມຸສລິມ ເນື້ອໃນໂອກາດການຖືສິນອິດ (Ramadan), ທ່ານ ປະທານາທິບໍດີ ກ່າວວ່າ "ຍາມໃດ ອາເມຣິກາ ຈະຍືນຍົດຢູ່ສະເໝີ ເພື່ອຮັບປະກັນຕາມສິດທິມະນຸດ ໃຫ້ທຸກຄົນ ສາມາດສະແດງ

ອອກ ເຖິງຄວາມຄິດເຫັນ, ປະຕິບັດຕາມຄຳສັ່ງສອນຂອງສາດສະໜາ, ປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນສັງຄົມໄດ້ ຢ່າງເຕັມທີ່, ແລະ ມີ ຄວາມໝັ້ນໃຈ ໃນລະບອບການປົກຄອງດ້ວຍກົດໝາຍ."

ເຫດຜົນທີສອງ, ເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຊຸມຊົນໃນດ້ານຄວາມ ສັດທາຢູ່ໜູນປະໂຫຍດສ່ວນລວມຂອງສັງຄົມ ໃຫ້ກ້າວໜ້າ. ໃນດ້ານກັບກັນ, ເສລີພາບມີທ່າອ່ຽງຈະບຸກເບີກ ທາງແກ່ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ຄວາມກະຕືລືຫລິ້ນໃຫ້ເປັນການກະທຳທີ່ອຳນວຍປະໂຫຍດ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ ທີ່ສ້າງສັນໃນເວທີສາທາລະນະ. ຢູ່ສະຫະລັດອາເມຣິກາ, ກຸ່ມສາດສະໜາຈຳນວນຫລວງຫລາຍ, ນັບທັງ ນິກາຍ ທີ່ມີສະມາຊິກ ຫລວງຫລາຍ ຈົນເຖິງ ນິກາຍນ້ອຍຢູ່ຕາມທ້ອງຖິ່ນ, ນຳເອົາສັດທາຂອງເຂົາເຈົ້າ ມາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຊ່ວຍສ້າງໃຫ້ ສັງ ຄົມ ມີຄວາມເປັນທຳ ແລະ ເຫັນອົກເຫັນໃຈຫລາຍກວ່າ. ເນື່ອງໃນໂອກາດ ທີ່ກ່າວເປີດ ຫ້ອງການ ວຽກງານພື້ນຖານຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ປະຕິບັດງານຮ່ວມກັບ ປະເທດອັອມຂ້າງ(White House Office of Faithbased and Neighborhood Partnerships) ທີ່ຂຶ້ນກັບທຳນຽບຂາວ ທ່ານປະທານາທິບໍດີ ໂອບາມາ ຍື່ນວ່າ: "ມີອຳນາດໜຶ່ງ ທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ກວ່າລັດຖະບານ. ເຊິ່ງແມ່ນການສະແດງອອກຂອງສັດທາ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຄວາມປາຖະນາ ຢ່າງແຮງກ້າ ທີ່ຈະສົ່ງມອບ ໃຫ້ຄົນ, ສິ່ງດັ່ງກ່າວນີ້ເປັນຄວາມປະສົງທີ່ແຮງກ້າສຳລັບຄວາມມັ່ງ ໝາຍ ໃຫຍ່ກວ່າຂອງຕົນເອງ, ເຊິ່ງເຜີຍ ຕົນອອກມາ ບໍ່ພຽງແຕ່ຢູ່ສະຖານທີ່ສັກກາລະບູຊາເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງແມ່ນຢູ່ຕາມ ສະຖານ ທີ່ດູແລຄົນເຖົ້າ ແກ່ຊະລາ ແລະ ທີ່ພັກພົງ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ໂຮງໝໍປິ່ນປົວ."

ເຫດຜົນທີສາມ, ເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາບໍ່ແມ່ນແຕ່ຈະເປັນສິດທິມະນຸດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດລວມ ຂອງສັງຄົມພຽງເທົ່ານັ້ນ, ມັນຍັງແມ່ນກົດເກນທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບສະເຖຍລະພາບ ຂອງຊາດ. ອຳນາດການປົກຄອງ ພະເດັດການທີ່ປາບປາມກຸ່ມນັບຖືສາດສະໜາ ແລະ ແນວຄິດໃຊ້ອ້າງ ການຮັກສາສະເຖຍລະພາບນັ້ນ ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຢ່າງເຈາະຈົງນັ້ນ ລົ້ມລ້າງທຳລາຍ ເປົ້າໝາຍຂອງຕົນທີ່ໄດ້ ຖະແຫລງໄວ້. ການປາບປາມກໍ່ໃຫ້ເກີດແນວຄິດຫົວຮຸນແຮງ. ການບົບບັງຄັບ ແລະ ແຊກແຊງຕາມລຳພັງໃຈ ໃນການປະຕິບັດສາດສະໜາໂດຍສັນຕິ ສາມາດເຮັດໃຫ້ ຄວາມແຄ້ນໃຈແຂງກ້າຂຶ້ນຕື່ມ ເປັນການຕໍ່ຕ້ານ ລັດຖະບານ ແລະ ນຳໄປສູ່ສະຖານະການແບ່ງແຍກດິນແດນ ຫລື ການກໍ່ກະບົດ. ກົງກັນຂ້າມ, ທ່ານ ປະທານາທິບໍດີ ກ່າວປາໄສຕໍ່ ລັດຖະສະພາປະເທດຕຸລະກີ ວ່າ: "ເສລີພາບໃນການ ນັບຖືສາດສະໜາ ແລະ ການສະແດງອອກຄວາມຄິດເຫັນນຳໄປສູ່ ສັງຄົມພົນລະເຮືອນທີ່ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຊີວິດຊີວາເຊິ່ງມີແຕ່ ຈະເຮັດໃຫ້ ປະເທດ ມີຄວາມແຂງແກ່ນຂຶ້ນ. ການຕັດສິນໃຈທີ່ຍືນຍົງ ຕໍ່ການປົກຄອງດ້ວຍກົດໝາຍ ແມ່ນ ວິທີການພຽງ ຢ່າງດຽວ ທີ່ຈະບັນລຸໄດ້ຄວາມໝັ້ນຄົງ ທີ່ເກີດມາຈາກຄວາມເປັນທຳ ສຳລັບໝົດທຸກຄົນ."

ເຫດຜົນທີສີ່, ໃນຍຸກທີ່ກຸ່ມຜູ້ກໍ່ການຮ້າຍ ຍຸຍົງສົ່ງເສີມ ຄວາມອາຄາດບາດໝາຍ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄປ ໃນທົ່ວໂລກ, ເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ແມ່ນປັດໄຈຕັດສິນຕໍ່ຄວາມໝັ້ນຄົງສາກົນ. ດັ່ງທີ່ ທ່ານປະທານາທິບໍດີ ກ່າວຢູ່ທີ່ນະຄອນຫລວງໄຄໂຣ ວ່າ: "ຫາກເມື່ອໃດ ທີ່ຜູ້ກໍ່ການຮ້າຍຫົວຮຸນແຮງ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ຕາມສາຍພູເຂົາແຫ່ງໜຶ່ງ, ຜູ້ຄົນ ຈະມີ ໄພອັນຕະລາຍ ເຖິງວ່າຈະຢູ່ຫ່າງໄກ ຄົນລະຝາກ

ມະຫາສະມຸດກໍ່ຕາມ." ລັດຖະບານ ຈະຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າແນວທາງ ນະໂຍບາຍຂອງເຂົາເຈົ້າ ກ່ຽວກັບ ສາດສະໜາ ຈະບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສາກົນ. ລະບອບການປົກຄອງ ທີ່ປັບປ່ວນ ກຸ່ມນັບຖືສາດສະໜາ ຫລື ຊົນກຸ່ມນ້ອຍປາຍແຖວ ຊຳ້ໜັກຕໍ່ຄວາມເຄັ່ງຕຶງສາຍສຳພັນລະຫວ່າງ ສາດສະໜາຕ່າງໆ ແລະ ເປັນການຖອກນຳມັນ ຕົ້ມໃສ່ໄຟແຫ່ງລັດທິຫົວຮຸນແຮງທາງສາດສະໜາ. ສະພາບແວດລ້ອມຂອງເສລີພາບ ໃນການນັບຖືສາດສະໜາທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ໃນດ້ານໜຶ່ງ, ອຸປະຖຳຄວາມກົມກຽວຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ສຽງ ຂອງຜູ້ຖື ສາຍກາງກ້າແກ່ນຂຶ້ນ ໃນການປະຕິເສດຢ່າງເປີດແປນ ຕໍ່ພວກຫົວຮຸນແຮງ ໃນດ້ານຄວາມຄິດເຫັນ ທາງສາດສະໜາ.

ຕາມລັກສະນະ ຂອງຜົນປະໂຫຍດ ຂອງເສລີພາບທາງສາດສະໜາ ແລະ ໄພອັນຕະລາຍຂອງການ ປະຕິເສດ, ສະຫະລັດອາເມຣິກາ ສົ່ງເສີມສິດທິພື້ນຖານສາກົນ ດັ່ງກ່າວ ວ່າເປັນເປົ້າໝາຍແກນຫລັກຂອງ ນະໂຍບາຍການຕ່າງ ປະເທດ. *ບົດລາຍງານປະຈຳປີ* ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ເປັນເສົາທຸງເອກໃນຄວາມພະຍາຍາມ ດັ່ງກ່າວ. ບົດລາຍງານແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍທະວີພາຄືຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ ແລະ ຍຸດທະສາດ ທາງການທູດ, ເຍືອງແສງສະຫວ່າງໃສ່ ບັນດາລັດຖະບານທີ່ລ່ວງລະເມີດ, ແລະ ໃຫ້ຄວາມຫວັງແກ່ຄົນ ຫລາຍລ້ານ ເຊິ່ງທົນທຸກ ຍ້ອນສາເຫດແຫ່ງສັດທາຂອງ ເຂົາເຈົ້າ. *ບົດລາຍງານ* ຍັງສະໜອງເປັນແຫລ່ງຂໍ້ມູນ ທີ່ມັ່ງຄັ້ງ ກ່ຽວກັບສາດສະໜາໃນສັງຄົມ, ແລະ ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຕີລາຄາສູງການປະກອບສ່ວນຂອງນັກ ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ນັກວິຊາການ ທີ່ນຳໃຊ້ບົດລາຍງານໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ ແລະ ເພີ່ມພູນຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າຂອງສາເຫດ ແລະ ຜົນກະທົບທີ່ສະຫລັບສັບຊ້ອນ ຂອງເສລີພາບໃນການ ນັບຖື ສາດສະໜາກໍ່ຄືການຂົ່ມເຫັງ. ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ຍິນດີຮັບຟັງ ການວິເຄາະເພີ່ມຕື່ມ ໂດຍນຳໃຊ້ ບົດລາຍງານ ສະບັບນີ້, ດັ່ງເຊັ່ນດຽວກັບ ການຕຳນິຕິຊົມ ກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍ ຕໍ່ເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກໍ່ຄືຕໍ່ສາກົນ ຂອງສະຫະລັດອາເມຣິກາ. ເປັນຄວາມຫວັງຂອງພວກຂ້າພະເຈົ້າ ທີ່ວ່າ *ບົດລາຍງານ* ຈະຊ່ວຍກະຕຸ້ນ ການປົກສາຫາລື ໃນເວທີສາກົນ ແລະ ຜັກດັນການຮ່ວມມື ທີ່ນຳໄປສູ່ໂລກ ທີ່ມີຄວາມເປັນທຳ ແລະ ໝັ້ນຄົງຫລາຍ ກວ່າ.

ທ່ານ ໄມເຄີລ ໂພສເນີ້
ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍ ດ້ານປະຊາທິປະໄຕ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ແຮງງານ

ປະເທດລາວ

ຫ້ອງການປະຊາທິປະໄຕ, ສິດທິມະນຸດ ແລະ ແຮງງານ

ບົດລາຍງານວ່າດ້ວຍເສລີພາບທາງສາດສະໜານາໆຊາດ ປະຈຳປີ 2009

ວັນທີ 26 ຕຸລາ ປີ 2009

ລັດຖະທຳມະນູນອຳນວຍໃຫ້ມີເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາ, ຢ່າງໃດກໍຕາມກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບ ອື່ນໆຍັງຈຳກັດສິດນີ້ໃນພາກປະຕິບັດ. ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີວ່າດ້ວຍການປະຕິບັດສາດສະໜາ (ດຳລັດເລກທີ 92) ເປັນປັດໃຈທາງດ້ານກົດໝາຍທີ່ສຳຄັນທີ່ກຳນົດວິທີທາງປະຕິບັດສາດສະໜາ. ເຖິງແມ່ນວ່າດຳລັດດັ່ງກ່າວໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການປະນີປະນອມທາງສາດສະໜາຫລາຍຂຶ້ນນັບຕັ້ງແຕ່ ມີການປະກາດນຳໃຊ້ໃນປີ 2002 ເປັນຕົ້ນມາ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຍັງໄດ້ໃຊ້ຫລາຍໆເງື່ອນໄຂຂອງດຳລັດ ດັ່ງກ່າວເພື່ອຈຳກັດການປະຕິບັດທາງສາດສະໜາບາງປະການ.

ໃນໄລຍະເຮັດບົດລາຍງານສະບັບນີ້ສະພາວະລວມຂອງການນັບຖືເສລີພາບທາງດ້ານສາດສະໜາ ຍັງບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຫຍັງທີ່ສຳຄັນ. ດັ່ງທີ່ໄລຍະເຮັດບົດລາຍງານທີ່ຜ່ານມາ ທີ່ມີພະນັກງານຢູ່ເຂດຕົວເມືອງ ໄດ້ມີແນວໂນມໃນການສະແດງການຍອມຮັບການປະຕິບັດສາດສະໜາໃນຂະນະທີ່ການປຸກລະດົມຢູ່ເຂດ ຊົນນະບົດແມ່ນຍັງປະສົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫລາຍຢູ່. ກົດໝາຍບໍ່ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງສາດສະໜາປະຈຳຊາດ ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມການສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນໂດຍໃຫ້ການ ຍົກເວັ້ນຂໍ້ຈຳກັດໃຫ້ສາດສະໜາພຸດໄດ້ເຮັດໃຫ້ສາດສະໜາດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນສະຖານະທີ່ດີ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ໃນທົ່ວທຸກເຂດພະນັກງານລັດຖະບານໄດ້ເຄົາລົບສິດທິທີ່ຮັບຮອງດ້ວຍລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງສະມາຊິກ ເຊື່ອຖືສາດສະໜາທັງໝົດນັ້ນແຕ່ຢູ່ພາຍໃນຂໍ້ກຳນົດໂດຍຂອງລັດຖະບານ. ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ຢູ່ 17 ແຂວງຂອງປະເທດ ຍັງສືບຕໍ່ສົ່ງໃສ່ການປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງຊຸມຊົນທີ່ບໍ່ແມ່ນສາດສະໜາພຸດ ແລະ ບໍ່ຍອມຜ່ອນຜັນໃຫ້ປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງຊົນກຸ່ມນ້ອຍໂດຍສະເພາະໂພຣແຕັສຕັນ ຫລື ໃຫ້ປະຕິບັດ ກໍ່ຕາມ ທັງໆທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ຢ່າງເປັນທາງການ.

ມີລາຍງານວ່າພະນັກງານຫ້ອງຖິ້ມໄດ້ເຂົ້າແຊກແຊງສິດໃນການເຊື່ອຖືສາດສະໜາຢູ່ບາງແຫ່ງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ. ໄດ້ມີລາຍງານການຈັບກຸມ ແລະ ຄຸມຂັງ ຊາວໂພຣແຕັສຕັນເກີດຂຶ້ນຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ, ຜຶ່ງສາລີ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານ ສະບັບນີ້. ຍັງມີລາຍງານວ່າພະນັກງານຫ້ອງຖິ້ມໄດ້ກົດດັນໃຫ້ ຊາວໂພຣແຕັສຕັນ ປະລະຄວາມເຊື່ອຖື

ໂດຍການຂົ່ມຂູ່ວ່າຈະຈັບ ຫລື ບັງຄັບໃຫ້ອອກຈາກຫມູ່ບ້ານຢູ່ແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ, ຫົວພັນ, ສາລະວັນ, ຫລວງພະບາງ, ອັດຕະປື, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງນໍ້າທາ.

ໃນໄລຍະຊ່ວງທ້າຍຂອງການເຮັດລາຍງານສະບັບນີ້, ມີນັກໂທສອງຄົນທີ່ຮັບຮູ້ວ່າເປັນຍ້ອນກໍລະນີ ການປະພຶດທາງສາດສະຫນາເຊິ່ງທັງສອງແມ່ນຊາວໂພຣແຕັສຕັນ. ຍັງມີຊາວໂພຣແຕັສຕັນຜູ້ອື່ນໆ ທີ່ຍັງຖືກຄຸມຂັງເພາະສາຍເຫດອື່ນໆທີ່ບໍ່ແມ່ນສາດສະຫນາເຖິງແມ່ນຈະມີການສົງໄສວ່າສາດສະຫນາ ອາດຈະແມ່ນປັດໃຈໃນການຈັບກຸມພວກເຂົາ.

ບໍ່ມີລາຍງານອາດສະຍາກຳ ແລະການແບ່ງແຍກຕ່າງໆທີ່ເປັນສາເຫດພື້ນຖານຍ້ອນການນັບຖື, ຄວາມ ເຊື່ອຖື ແລະ ການປະຕິຍັດທາງສາດສະຫນາເຖິງຢ່າງໄດກໍ່ຕາມຂໍ້ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງຊົນກຸ່ມນ້ອຍໆ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວ ພາຍໃນຫມູ່ບ້ານບາງຄັ້ງກໍເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມເຄັ່ງຕຶງກ່ຽວກັບການນັບຖື ສາດສະ ຫນາຂຶ້ນຕື່ມອີກ. ການເຜີຍແຜ່ສາດສະຫນາ ແລະ ສິດທິໃນການຊົມໃຊ້ສັບພະຍາກອນໃນຫມູ່ບ້ານ ແມ່ນບັນຫາຕົ້ນຕໍຂອງການໂຕ້ຖຽງ. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງບາງຢ່າງແມ່ນເກີດຂຶ້ນຍ້ອນການປະຕິເສດຂອງກຸ່ມນັບຖື ສາດສະຫນາກຸ່ມນ້ອຍບາງກຸ່ມ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊາວໂພຣແຕັສຕັນທີ່ບໍ່ຍອມປະກອບສ່ວນໃນພິທີທາງ ສາດສະຫນາຂອງຊາວພຸດ ຫລືພິທີຂອງພວກທີ່ຖືຜີ. ຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະລວມຕົວກັນຂອງກຸ່ມ ສາດສະຫນານິກາຍໂພຣແຕັກສຕັນເພື່ອຈະສ້າງໂບດເປັນອິດສະລະຈາກໂບດ ອີແວັນເຈີລີເກີລ ລາວກໍຍັງ ສືບຕໍ່ສ້າງຄວາມເຄັ່ງຕຶງ ພາຍໃນ ບັນດາປະຊາຄົມຊາວນິກາຍໂພຣແຕັກສຕັນ.

ການສົນທະນາປຶກສາຫາລືຂອງສະຖານທູດສະຫະລັດ ກັບບັນດາລັດທະບານນັ້ນກໍ່ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ ນະໂຍບາຍທັງໝົດເພື່ອສົ່ງເສີມສິດທິມະນຸດ. ສະຖານທູດ ຍັງໄດ້ສືບຕໍ່ຕິດຕໍ່ຜົວພັນກັບຜູ້ນຳທາງ ສາດສະຫນາເປັນໄລຍະ. ການມາຢັ້ງມຢາມຢ່າງເປັນທາງການຂອງເຈົ້າຫນ້າທີ່ລັດທະບານສະຫະລັດ ເຊິ່ງລວມທັງຜູ້ຊຳນານງານຈາກຫ້ອງການສາກົນເພື່ອເສລີພາບທາງສາດສະຫນາເຊິ່ງໃນໄລຍະການ ພົບປະຢ່າງເປັນທາງການກັບພະນັກງານລັດທະບານລາວຢ່າງເປັນທາງການນັ້ນກໍ່ເປັນທ່າແຮງໃຫ້ຄວາມ ພະຍາຍາມຂອງສະຖານທູດ ດ້ວຍການຍົງສູງບັນຫາດ້ານເສລີພາບທາງສາດສະຫນາ.

ພາກ 1. ການນັບຖືສາດສະຫນາຕ່າງໆຂອງພົນລະເມືອງ

ປະເທດລາວມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ 85,000 ໄມລ໌ມິນທິນ ແລະ ມີພົນລະເມືອງທັງໝົດ 6.7 ລ້ານຄົນ. ຊົນເຜົ່າ ລາວ "ລາວລຸ່ມ" ເກືອບທັງໝົດນັບຖືສາດສະຫນາພຸດນິກາຍເຖລະວາດ, ເຊິ່ງຊົນເຜົ່າລາວລຸ່ມ ກວມເອົາ ພຽງແຕ່ 40 - 50 ສ່ວນຮ້ອຍຂອງພົນລະເມືອງທັງໝົດ. ສ່ວນທີ່ເຫລືອແມ່ນກຸ່ມຊົນເຜົ່າອື່ນໆທີ່ແຕກຕ່າງ ກັນ ແລະ ມີຢ່າງຫນ້ອຍ 48 ຊົນເຜົ່າເຊິ່ງຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍເຫລົ່ານີ້ ສ່ວນຫລາຍແມ່ນນັບຖື ສາດສະຫນາຜີ

ແລະ ຄວາມເຊື່ອຖືລະຫວ່າງກຸ່ມຕ່າງໆກໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫລາຍ. ສາດສະໜາຜີແມ່ນມີອິດທິຜົນສ່ວນຫລາຍ ແມ່ນຢູ່ໃນບາງບັນດາກຸ່ມສີໂນໄທເຊັ່ນ: ໄທດຳ, ໄທແດງ ແລະ ເຊັ່ນດຽວກັບໄທມອນຂະແມ ແລະ ໄທເບີໂມທິເບດ. ແມ່ນແຕ່ບັນດາລາວລຸ່ມຜູ້ທີ່ຖືສາດສະໜາເຄິ່ງພະເຄິ່ງຜີທີ່ມີ ການປະຕິບັດສາດສະໜາພຸດນິກາຍ ເຖລະວາດ.

ຊາວຄາໂທລິກ ແລະ ໂພຣແຕັສ ຕັນ ກວມເອົາປະມານສອງສ່ວນຮ້ອຍຂອງພົນລະເມືອງ, ສ່ວນບັນດາສາດສະໜານ້ອຍອື່ນໆລວມທັງສາດສະໜາບາຮາຍ, ອິດສະລາມ, ສາດສະໜາພຸດນິກາຍມະຫາຍານ ແລະ ສາດສະໜາຊິງຈີ້ ແລະ ມີຈຳນວນນ້ອຍຫລາຍທີ່ບໍ່ຖືສາດສະໜາຫຍັງຫມົດ.

ສາດສະໜາພຸດນິກາຍເຖລະວາດເປັນສາດສະໜາທີ່ມີການຈັດຕັ້ງທີ່ດີເດັ່ນ ແລະ ມີຊື່ສຽງຫລາຍທີ່ສຸດຢູ່ໃນລາວເຊິ່ງມີວັດວາອາຮາມເກືອບສີ່ພັນແຫ່ງທີ່ຮັບໃຊ້ເປັນຈຸດລວມຂອງການປະຕິບັດສາດສະໜາ, ເປັນສະຖານທີ່ເຄົາລົບບູຊາກໍ່ຄືກັບສູນກາງວິຖີຊີວິດຂອງຊາວຊົນນະບົດ. ຢູ່ໃນທຸກໆຫມູ່ບ້ານຂອງ ຊາວລາວລຸ່ມປະເພນີທາງສາດສະໜາແມ່ນຍັງຫມັ້ນຄົງເຂັ້ມແຂງຢູ່ຄືເກົ່າ. ຜູ້ຊາຍ ຊາວພຸດທັງຫມົດ ແມ່ນໃຊ້ເວລາບາງສ່ວນຂອງຊີວິດຕົນເພື່ອບວດເປັນພະສົງບຳເພັນສິນຢູ່ໃນວັດເຖິງຈະເປັນເວລາພຽງສັ້ນໆກໍ່ຕາມ. ໃນທົ່ວປະເທດມີພະສົງປະມານ 20,000 ອົງ ໃນນັ້ນເກືອບ 8,000 ອົງ ໄດ້ບັນລຸຂັ້ນ “ພຣະອາຈານ” ເຊິ່ງສະແດງວ່າໄດ້ໃຊ້ເວລາສຶກສາທຳ ແລະ ບຳເພັນກູສິນຢູ່ໃນວັດເປັນເວລາຫລາຍປີ. ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີ ແມ່ຊີປະມານ ສີ່ຮ້ອຍຮູບເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະແມ່ນແມ່ຮ້າງແມ່ຫມ້າຍທີ່ມີອາຍຸຂ້ອນຂ້າງສູງຈຳສິນຢູ່ໃນວັດຕ່າງໆທົ່ວປະເທດ. ວັດສາດສະໜາພຸດແມ່ນຢູ່ພາຍໃຕ້ການຊີ້ນຳຂອງພະສັງຄະລາດເຊິ່ງພຳນັກຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ກຳກັບຊີ້ນຳກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງສຳນັກງານສູນກາງເຊິ່ງແມ່ນທຳທຳມະສະພາ.

ເຖິງແມ່ນວ່ານິກາຍທຳມະຍຸດຂອງສາດສະໜາພຸດນັ້ນຖືກລວມເຂົ້າໃນໂຮງຮຽນມະຫານິກາຍຢ່າງເປັນທາງການຫລັງຈາກປີ 1975 ແຕ່ສາດສະໜາພຸດນິກາຍທຳມະຍຸດກໍ່ຍັງມີຄົນນັບຖືຢູ່ປະເທດລາວ. ຍັງມີລາຍງານວ່າເຈົ້າໂອວາດ ແລະ ພະສົງຢູ່ ຫລາຍວັດໂດຍສະເພາະໃນວຽງຈັນແມ່ນພະທີ່ຮຽນສຳເລັດຈາກໂຮງຮຽນສົງທຳມະຍຸດເຊິ່ງເນັ້ນນັກໃສ່ການນັ່ງສະມະທິ ແລະ ປະຕິບັດສິນຫລາຍກວ່າ.

ຢູ່ວຽງຈັນມີວັດສາດສະໜາພຸດນິກາຍມະຫາຍານຢູ່ 4 ແຫ່ງ ເຊິ່ງ 2 ແຫ່ງແມ່ນສຳລັບປະຊາຄົມຫວຽດນາມ ແລະ 2 ແຫ່ງແມ່ນຮັບໃຊ້ປະຊາຄົມຊາວຈີນ. ພະສົງຈາກຫວຽດນາມ, ຈີນ ແລະ ອິນເດຍ ໄດ້ມາ ຢັ້ງມຢາມວັດເຫລົ່ານີ້ຢ່າງເສລີເພື່ອປະກອບພິທີທາງສາດສະໜາ. ມີວັດມະຫາຍານໃຫຍ່ໆຢ່າງຕ່ຳ 4 ແຫ່ງຢູ່ໃນເຂດ

ຕົວເມືອງຕ່າງໆ ແລະ ມີວັດມະຫາຍານນ້ອຍໆ ຫລາຍແຫ່ງຕາມຫມູ່ບ້ານຕ່າງໆໃກ້ໆກັບຊາຍແດນ ຫວຽດນາມ ແລະ ຈີນ.

ພະນັກງານຢູ່ໂບດໂຣມັນຄາໂທລິກໄດ້ຄາດຄະເນວ່າມີຜູ້ເຫລື້ອມໄສສັດທາໃນໂບດໂຣມັນຄາໂທລິກ ປະມານ 45,000 ຄົນ ແລະ ສ່ວນຫລາຍກໍ່ແມ່ນຊາວຫວຽດນາມເຊິ່ງຢູ່ລວມກັນໃນກາງ ຕົວເມືອງ ແລະ ເລາະແລບຕາມແມ່ນ້ຳຂອງ ທາງພາກກາງ ແລະ ຕອນໃຕ້ຂອງປະເທດ. ໂບດຄາໂທລິກ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຢູ່ໃນທ້າຂອດທີ່ມີປະຊາກອນໜາແໜ້ນທີ່ສຸດຂອງພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ເຊິ່ງເປັນ ບ່ອນທີ່ຊາວຄາໂທລິກ ສາມາດປະຕິບັດການນັບຖືສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ ຢ່າງເປັດເຜີຍ. ບໍ່ມີບາດຫລວງທີ່ແນ່ນອນເພື່ອ ປະຕິບັດການເຄື່ອນໄຫວຂອງໂບດສາດສະໜາຄາໂທລິກຍັງຖືກຈຳກັດຢູ່ທາງພາກເໜືອ. ມີຄຸນພໍ່ 4 ອົງ ເຊິ່ງ 2 ອົງພຳນັກຢູ່ວຽງຈັນ, ແລະ ອີກສອງອົງ ແມ່ນຢູ່ເມືອງ ທ່າແຂກ ແຂວງຄຳມວນ ແລະ ປາກເຊ ແຂວງຈຳປາສັກ. ຄຸນພໍ່ທີ່ຢູ່ພຳນັກຢູ່ວຽງຈັນສອງອົງນັ້ນ, ອົງໜຶ່ງແມ່ນປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ເຂດວຽງຈັນ ແລະ ພາກກາງຂອງປະເທດ, ສ່ວນອີກອົງໜຶ່ງທີ່ຢູ່ວຽງຈັນນັ້ນແມ່ນລົງຕຳແໜ່ງເປັນຄຸນພໍ່ທີ່ຫລວງພະບາງ. ເພິ່ນຖືກແຕ່ງຕັ້ງໃຫ້ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ແຂວງພາກເໜືອໃນຂະນະທີ່ລັດຖະບານບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ເພິ່ນ ປະຕິບັດໜ້າທີ່, ແຕ່ໄດ້ ອະນຸຍາດໃຫ້ເດີນທາງໄປພາກໃຕ້ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມພິທີທາງສາດສະໜາເຊັ່ນ ແຂວງຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ ແລະ ບໍ່ແກ້ວ. ຊັບສິນຂອງໂບດແຫ່ງນັ້ນກໍຖືກຍຶດຫລັງ ຈາກປີ 1975 ແລະ ກໍບໍ່ມີສະຖານທີ່ພຳນັກຢູ່ໃນເມືອງນັ້ນອີກແລ້ວ. ສູນຝຶກອົບຮົມແບບບໍ່ເປັນທາງການ ແຫ່ງໜຶ່ງຢູ່ທ່າແຂກ ແມ່ນກຳລັງກະກຽມການສິດສອນໃຫ້ຜູ້ເຫລື້ອມໄສສັດທາກຸ່ມນ້ອຍໜຶ່ງເພື່ອໃຫ້ເປັນ ນັກບວດຮັບໃຊ້ ປະຊາຄົມຊາວຄາໂທລິກ. ພະນັກງານຢູ່ໂບດຄາໂທລິກຍັງສາມາດໄປຝຶກອົບຮົມທີ່ປະເທດອິດສະຕາລີ ແລະ ພິລິບປິນ. ນອກນັ້ນຍັງມີເມັດຊີ ຊາວຕ່າງຊາດຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມາປະຈຳຊົ່ວຄາວຢູ່ເຂດປົກຄອງຂອງບາດຫລວງ ທີ່ວຽງຈັນ ປະຕິບັດທຳກັບຄອບຄົວ, ສະມາຊິກທີ່ຫນຸ່ມກວ່າ ແລະ ຜູ້ສູງອາຍຸ.

ປະຊາຄົມຊາວໄພເຕັກສັດຕູນທີ່ເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງວ່ອງໄວໃນທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຈຳໂບດສະເລ່ຍວ່າມີຊາວໄພເຕັກສັດຕູນທັງໝົດຫລາຍເຖິງ 100,000 ຄົນ. ມີຫລາຍກວ່າ 400 ກຸ່ມທີ່ສວດມົນປະກອບພິທີໃນໂບດໃນ ທົ່ວປະເທດ. ໂບດໄພເຕັກສັດຕູນຍັງມີຢູ່ໃນເມືອງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ປາກເຊ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ປະຈຳໂບດກໍຍືນຍັນວ່າ ຊາວໄພເຕັກສັດຕູນ ເປັນເຈົ້າຂອງໂບດສາມແຫ່ງນີ້ ແລະ ກໍໄດ້ຮັບຮູ້ຈາກຂັ້ນເທິງ. ຊາວໄພເຕັກສັດຕູນສ່ວນຫລາຍແມ່ນ ເປັນສະມາຊິກຂອງກຸ່ມຊາວມອນຂະແມ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຊາວຂະມຸ ແລະ ຊາວບຣູຢູ່ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງທີ່ໄກ້ຄຽງ. ຊາວໄພເຕັກສັດຕູນໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວອອກຢ່າງວ່ອງໄວເຊັ່ນດຽວກັນໃນກຸ່ມ ປະຊາຄົມຊາວມົ້ງ ແລະ ຍ້າວ. ຢູ່ໃນຫລາຍໆຕົວເມືອງໂບດໄພເຕັກສັດຕູນໄດ້ດຶງດູດຜູ້ເຫລື້ອມໄສຫລາຍໆ ຄົນທີ່ແມ່ນລາວລຸ່ມ. ຊາວໄພເຕັກສັດຕູນ ທັງໝົດແມ່ນໂຮມກັນຢູ່ນະຄອນ ຫລວງວຽງຈັນ, ແຂວງວຽງຈັນ, ໄຊຍະບູລີ, ຫລວງພະບາງ, ຊຽງຂວາງ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳປາສັກ, ອັດຕະປື ແລະ ອະດີດ ເຂດພິເສດ ໄຊສົມບູນ ແລະ ກໍຍັງມີກຸ່ມນ້ອຍໆໂຮມກັນຢູ່ທົ່ວປະເທດ. ຕົວເລກຂອງຜູ້ສັດທາເຊເວັນທ ເດ

ເອດເວັນຕິດສ ນັ້ນຄ່ອຍໆເພີ່ມຂຶ້ນຫລາຍກວ່າ 1200 ຄົນທົ່ວປະເທດ, ເຊິ່ງເຕົ້າໂຮມກັນຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ວຽງຈັນ. ຍັງມີກຸ່ມເຊເວັນເດ ເອດເວັນຕິສ ລວມຕົວກັນຢູ່ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ບໍລິຄໍາໄຊ, ຈໍາປາສັກ, ຫລວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ.

ສໍານັກກົມກາຍຄຣິດຕຽນທີ່ມີຜູ້ຕິດຕາມໃນປະເທດແຕ່ບໍ່ຮັບຮູ້ໂດຍລັດຖະບານນັ້ນລວມມີ ເມໂທດິສທ ແລະ ຈີໂຮເວີ ວິທເນັດເສດສ, ໂບດພຣະຄຣິດ, ເອດສໍາບລີ ອອຟ ກອດ, ລູເທີເຣນ, ໂບດເຍຊູຄຣິດ ອອຟເລດ ເຕີເດເຊັນສ (Mormons) ແລະ ບາບຕິສ. ຕົວເລກຂອງສະມາຊິກເປັນທາງການແມ່ນບໍ່ມີ.

ກຸ່ມຄຣິດສະຕຽນທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນັ້ນແມ່ນເປັນເຈົ້າຂອງຊັບສິນ ແລະ ອາຄານໂບດຢູ່ໃນເມືອງວຽງຈັນ ຍັງມີໂບດທີ່ບໍ່ເປັນທາງການສາມແຫ່ງຢູ່ໃນວຽງຈັນຄື ແຫ່ງໜຶ່ງໃຊ້ພາສາອັງກິດ, ແຫ່ງໜຶ່ງ ໃຊ້ພາສາ ເກົາຫລີ ແລະ ອີກແຫ່ງໜຶ່ງແມ່ນໃຊ້ພາສາຈີນເຊິ່ງເປີດບໍລິການໃຫ້ຊາວໄທເຕັສຕັນຕ່າງດ້າວ ທີ່ ຢູ່ ວຽງຈັນ.

ສະເລ່ຍແລ້ວມີຜູ້ຄົນປະມານ 500 ນັບຖືສາດສະໜາອິດສະລາມ ເຊິ່ງຜູ້ຄົນເຫລົ່ານີ້ ສ່ວນໃຫຍ່ແລ້ວ ແມ່ນຊາວຕ່າງຊາດທີ່ມີເຊື້ອສາຍມາຈາກອາຊີໃຕ້ ຫລື ກໍາຢູ່ເຈຍ (ເຜົ່າຈາມ) ທີ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດໃຫ້ ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ລາວໄດ້ຢ່າງຖາວອນ. ຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ມີມັດສະຍົບສອງແຫ່ງທີ່ໃຫ້ ການບໍລິການຢ່າງ ບໍ່ຢຸດບໍ່ເຊົາແກ່ຜູ້ຄົນທີ່ນັບຖືສາດສະໜາອິດສະລາມນິກາຍຂຸນນີ ແຕ່ມັດສະຍົບທັງ ສອງແຫ່ງເປີດໃຫ້ ບໍລິການແກ່ຊາວນິກາຍຊີເອັດເຊັນກັນ. ຍັງມີກຸ່ມຊາວມຸສລິມ ກຸ່ມນ້ອຍໆ ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ໃນຕົວເມືອງຂອງ ແຂວງຕ່າງໆ ເຊິ່ງມີປະມານ 3-4 ຄົນຢູ່ປາກເຊ ແຂວງຈໍາປາສັກ ແລະ 2-3 ຄົນຢູ່ຫລວງພະບາງ ເຖິງວ່າ ຈະບໍ່ມີມັດສະຍົບຢູ່ເມືອງເຫລົ່ານີ້ກໍຕາມ.

ຜູ້ນໍາສາດສະໜາບາຣາຍປະເມີນວ່າມີຜູ້ເຫລື້ມໂສ ແລະ ສັດທາສາດສະໜາບາຣາຍປະມານ ແປດພັນຫ້າຮ້ອຍຄົນ ແລະ ມີສະມາຊິກສະພາປົກຄອງ 9 ຄົນທີ່ຕິດຕາມເບິ່ງກິດຈະກຳ ທາງສາດສະໜາບາຣາຍໃນສູນກາງຫ້າແຫ່ງຄື: ຢູ່ ກໍາແພງນະຄອນວຽງຈັນ ສອງແຫ່ງ, ແຂວງວຽງຈັນ ໜຶ່ງແຫ່ງ, ຢູ່ສະຫວັນນະເຂດໜຶ່ງແຫ່ງ ແລະ ອີກໜຶ່ງແຫ່ງທີ່ຕັ້ງໃຫມ່ຢູ່ເມືອງປາກຊັນ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ. ຍັງມີຜູ້ທີ່ນັບຖືສາດສະໜາບາຣາຍກຸ່ມນ້ອຍໆ ຢູ່ແຂວງຄໍາມວນ ແລະ ເມືອງປາກເຊ ແຂວງຈໍາປາສັກ ແລະ ກໍາລັງມີການຂະຫຍາຍໄປແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ,ຫລວງພະບາງ ແລະ ສາລະວັນ. ມີກຸ່ມນ້ອຍໆທີ່ ນັບຖືສາດສະໜາຂົງຈີ້ ແລະ ເຫລົາຈີ້ ທີ່ປະຕິບັດສາດສະໜາ ຂອງເຂົ້າຢູ່ໃນບັນດາຕົວ ເມືອງໃຫຍ່ໆ

ພາກ 2. ສະຖານະຂອງລັດທະບານໃນການນັບຖືເສລີພາບທາງສາດສະໜາ

ໂຄງຮ່າງກົດໝາຍ/ນະໂຍບາຍ

ລັດຖະທຳມະນູນອຳນວຍໃຫ້ມີເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດ ກໍ່ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບບາງຢ່າງໂດຍສະເພາະຢູ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນບາງຄັ້ງກໍ່ລະເມີດສິດທິດັ່ງກ່າວນີ້ຢູ່. ມາດຕາທີ 30 ຂອງ ລັດຖະທຳມະນູນແມ່ນໃຫ້ເສລີພາບທາງສາດສະໜາ, ເຊິ່ງຄວາມຈິງແລ້ວແມ່ນຂ້ອ້າງຈາກລັດຖະບານ ໃນການປະນີປະນອມທາງດ້ານສາດສະໜາ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ມາດຕາ 9 ຂອງລັດຖະທຳມະນູນນັ້ນ ໃຫ້ຫລີກລ້ຽງທຸກການກະທຳທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດການແບ່ງແຍກລະຫວ່າງສາດສະໜາ ແລະ ບັນດາບຸກຄົນ. ລັດຖະບານຕິຄວາມໝາຍມາດຕາດັ່ງກ່າວເພື່ອເປັນເຫດຜົນ ໃນການຈຳກັດການປະຕິບັດສາດສະໜາ ຂອງທຸກກຸ່ມ ເຊິ່ງລວມທັງສາດສະໜາພຸດ ແລະ ຜີ. ລັດທະບານທັງໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສູນກາງ ໄດ້ອາໄສມາດຕາທີ 9 ຂອງລັດທະທຳມະນູນເພື່ອເປັນເຫດຜົນໃນການຫນ່ວງຫນຸ່ງການປະຕິບັດ ສາດສະໜາ ໂດຍສະເພາະກັບການເຜີຍແຜ່ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂຕຂອງກຸ່ມໂພຣແຕັສຕັນກຸ່ມນ້ອຍໆ.

ລັດທະທຳມະນູນຍັງໄດ້ລະບຸວ່າ “ການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປຸກລະດົມ” ບັນດາພະສົງສາດສະໜາພຸດ, ແມ່ຊີ ກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັບບັນບາດຫລວງຂອງສາດສະໜາອື່ນໆເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆຂອງລັດ ແມ່ນ “ມີຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ” ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການປະກາດຍອມຮັບການມີຢູ່ຂອງ ສາດສະໜາຕ່າງໆທີ່ແຕກຕ່າງກັນຢ່າງເປັນທາງການ ແຕ່ມັນກໍ່ເນັ້ນໃສ່ການບໍ່ມີຂັ້ນໃຫ້ມີການແບ່ງແຍກ, ຫັນເຫ ແລະ ທຳລາຍສະຖຽນລະພາບ.

ດຳລັດເລກທີ 92 ເປັນປັດໃຈທາງ ກົດໝາຍທີ່ສຳຄັນທີ່ກຳນົດ ວິທີທາງປະຕິບັດທາງສາດສະໜາ. ດຳລັດ ດັ່ງກ່າວແມ່ນບົດບາດຂອງລັດທະບານໃນການຕັດສິນສຸດທ້າຍໃນການປະຕິບັດສາດສະໜາ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ດຳລັດດັ່ງກ່າວໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ມີ ການຜ່ອນຜົນທາງສາດສະໜາຫລາຍຂຶ້ນນັບແຕ່ມີການ ປະຕິບັດນຳໃຊ້ໃນປີ 2002, ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຍັງໄດ້ໃຊ້ຫລາຍໆເງື່ອນ ໄຂຂອງດຳລັດດັ່ງກ່າວເພື່ອຈຳກັດ ການປະຕິບັດສາດສະໜາບາງປະການໂດຍສະເພາະໃນຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ.

ຢູ່ໃນບັນດາ 20 ມາດຕາຂອງດຳລັດເລກທີ 92 ນັ້ນໄດ້ສ້າງຫລັກການຊີ້ນຳສຳຫລັບການເຄື່ອນໄຫວທາງ ສາດສະໜາໃນຊຶ່ງເຂດກ້ວາງຂວາງ. ໃນຂະນະທີ່ດຳລັດສະບັບນີ້ກຳນົດໄວ້ວ່າລັດຖະບານ “ເຄົາລົບນັບຖື ແລະ ປົກປ້ອງຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວອັນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງບັນດາຜູ້ຄົນນັບຖືສາດສະໜາ” ມັນກໍ່ຍັງພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ເຊື່ອໝັ້ນວ່າການປະຕິບັດສາດສະໜານັ້ນ “ຖືກຕ້ອງສອດຄ່ອງ ກັບກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບຕ່າງໆຂອງປະເທດ”. ດຳລັດເລກທີ 92 ໃຫ້ສິດແກ່ພົນລະເມືອງລາວເຄື່ອນໄຫວທາງ

ສາດສະໜາຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍເຊັ່ນ: ການເຜີຍແຜ່ ສາດສະໜາ, ການຈັດພິມເອກະສານກ່ຽວກັບ ສາດສະໜາ ແລະ ເປັນເຈົ້າຂອງ ແລະ ສ້າງສະຖານທີ່ເພື່ອເປັນບ່ອນເຄົາລົບບູຊາ, ການສືບຕໍ່ພົວພັນກັບກຸ່ມ ສາດສະໜາອື່ນໆ ທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຢ່າງໄດກໍ່ຕາມສິດເຫລົ່ານີ້ຈະໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຕາມຂັ້ນຕອນ ທີ່ຈຳກັດ. ດຳລັດເລກທີ 92 ໄດ້ສະຫງວນ “ສິດທິ , ໜ້າທີ່ໃນການບໍລິຫານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ລົງເສີມ” ການປະຕິບັດສາດສະໜາສຳລັບສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດໂດຍການຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ເກືອບທຸກທິດທາງໃນ ການປະຕິບັດສາດສະໜາຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຫ້ອງການສູນກາງແນວລາວ ຮັກຊາດທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ບັນດາບ້ານ, ເມືອງ ແລະ ລະດັບແຂວງທີ່ມີການເຄື່ອນໄຫວສາດສະໜາ, ໃນບາງກໍລະນີແມ່ນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ຂໍອະນຸຍາດຈາກ ແນວລາວສ້າງຊາດ ຂັ້ນສູນກາງ. ໃນທາງປະຕິບັດ ລັດທະບານໄດ້ໃຊ້ຂັ້ນຕອນ ຂໍອະນຸຍາດເພື່ອຈຳກັດການປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງບາງກຸ່ມ ແລະ ເປັນການຈຳກັດ ຫລືກົດກັນການນຳ ເຂົ້າຕຳລາ ແລະ ອຸປະກອນທາງສາດສະໜາເຊັ່ນດຽວກັນກັບການກໍ່ສ້າງສະຖານທີ່ກາລະບູຊາ ຂອງກຸ່ມ ສາດສະໜາບາງກຸ່ມທີ່ໄດ້ຜົນ. ມີຜູ້ນຳສາດສະໜາກຸ່ມນ້ອຍໆຫລາຍຄົນຕໍ່ວ່າຂັ້ນຕອນການຂໍອະນຸມັດ ດັ່ງກ່າວເຊິ່ງບາງຄັ້ງແມ່ນຈາກການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານທີ່ຈຳກັດສິທິຂອງພວກເຂົາ.

ລັດທະບານໄດ້ຮັບຮູ້ກຸ່ມສາດສະໜາສ່ຽງກຸ່ມຢ່າງເປັນທາງການເຊັ່ນ: ສາດສະໜາພຸດ, ຄຣິດສຕຽນ, ອິສລາມ ແລະ ບາຮາຍ. ການຮັບຮູ້ກຸ່ມຄຣິດສຕຽນນັ້ນແມ່ນລວມທັງໂບດຄາໂທລິກ, ໂບດ ອີແວ້ນເຈີລີເກີລ ລາວ ແລະ ໂບດ ເຊເວັນເດ ເອດເວີທິສ.

ເຖິງວ່າດຳລັດລັດທະບານຕົວຢ່າງດ້ວຍການປະຕິບັດສາດສະໜານັ້ນສ້າງຂັ້ນຕອນການລົງທະບຽນ ຂອງນິກາຍ ໃຫມ່ໆ ແຕ່ລັດຖະບານແມ່ນປາດຖະໜາທີ່ຢາກ ເຕົ້າໂຮມການ ປະຕິບັດສາດສະໜາເພື່ອຈຸດປະສົງ ໃນການຄວບຄຸມເຊິ່ງມັນກໍ່ ເປັນການກົດກັນ ການຂຶ້ນທະບຽນໃຫມ່ທີ່ມີປະສິດທິຜົນ.

ຄຳສັ່ງຈາກສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດໃນເດືອນ ມີນາ ປີ 2004, ເລກທີ 1ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດາ ກຸ່ມໂພ ເຕັກສຕັນທັງຫມົດຮ່ວມເຂົ້າເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງໂບດ LEC ຫລື ເຊວັນເດ ແອັດແວນຕິດ. ຄຳສັ່ງຍັງ ລະບຸວ່າຈະບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ນິກາຍອື່ນໆຂຶ້ນທະບຽນເພື່ອເປັນມາດຕະຖານໃນການປອ້ງກັນ “ຄວາມບໍ່ລົງ ຮອຍ” ໃນປະຊາຄົມສາດສະໜາ. ເຖິງວ່າບາງນິກາຍບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນກັບສູນກາງ ແນວລາວສ້າງຊາດນັ້ນ ແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການປະຕິບັດສາດສະໜາທີ່ເຂົ້ານັບຖື ແຕ່ຍັງມີບາງກຸ່ມກໍ່ປະຕິບັດສາດສະໜາແບບ ມິດໆໂດຍບໍ່ມີການແຊກແຊງຈາກລັດທະບານ.

ລັດຖະບານໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຫລາຍກຸ່ມສາດສະໜາໃຫ້ລາຍງານຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະມາຊິກຕໍ່ກົມວຽກງານ ສາດສະໜາເປັນໄລຍະໆເຊິ່ງກໍ່ປາກົດວ່າໄດ້ຍົກເວັ້ນ ສາດສະໜາພຸດ ແລະ ຄາໂທລິກ. ລັດຖະບານ

ຍັງຈຳກັດການຈັດພິມເອກະສານກ່ຽວກັບສາດສະໜາຂອງທຸກໆສາດສະໜາເຊິ່ງກໍ່ຍົກເວັ້ນສາດສະໜາ ພຸດ.

ເຖິງແມ່ນລັດທະບານຈະບໍ່ຮັບຮູ້ສາດສະໜາປະຈຳຊາດແບບບໍ່ເປັນທາງການ ແຕ່ການຍົກເວັ້ນຂໍ້ຈຳກັດ ຫລາຍໆຂໍ້ໃຫ້ສາດສະໜາພຸດຂອງລັດຖະບານຢູ່ໃນດຳລັດເລກທີ 92 ກໍ່ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ຄວາມ ສະດວກແກ່ສາດສະໜາພຸດ ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີການລວມເອົາພິທີທາງສາດສະໜາພຸດເຂົ້າໃນ ພິທີການຕ່າງໆ ຂອງລັດໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ທັງເປັນການສົ່ງເສີມຂອງລັດຖະບານເຮັດໃຫ້ ສາດສະໜາພຸດ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງທີ່ຈຳ ເປັນຂອງ ວັດທະນະທຳລາວ ແລະ ຮັບຮູ້ໂດຍຈັນຍາບັນວ່າ ສາດສະໜາພຸດ ນິກາຍເຖລະວາດເປັນສາດສະໜາທີ່ສຳຄັນ.

ທັງລັດຖະທຳມະນູນ ແລະ ດຳລັດເລກທີ 92 ຖືເອົາທັດສະນະທີ່ວ່າການປະຕິບັດສາດສະໜານັ້ນຈະ ຕ້ອງຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດໂດຍສົ່ງເສີມການພັດທະນາ, ການສຶກສາ ແລະ ສອນໃຫ້ ບັນດາ ຜູ້ເຊື່ອຖືນັ້ນເປັນພົນລະເມືອງທີ່ດີຂອງຊາດ. ລັດຖະບານຖືວ່າເປັນສິດທິ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນທີ່ຈະຕ້ອງ ຄວບຄຸມດູແລການປະຕິບັດສາດສະໜາໃນທຸກລະດັບເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ສາດສະໜານັ້ນຮັບໃຊ້ ບົດບາດທີ່ວ່ານີ້ໃນສັງຄົມ. ໃນຕົວຈິງແລ້ວມັນເປັນການອຳນວຍໃຫ້ພະນັກງານໂດຍສະເພາະຂັ້ນແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າແຊກແຊງກິດຈະກຳການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງບັນດາກຸ່ມນັບຖືສາດສະໜານ້ອຍໆ ໂດຍສະເພາະຊາວໂພຣແຕັສຕັນ ຊຶ່ງ ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າການປະຕິບັດສາດສະໜາ ຂອງເຂົາເຈົ້ານັ້ນບໍ່ໄດ້ສົ່ງເສີມຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດແຕ່ປະການໃດ ຫລືກໍ່ ເຫັນວ່າ ການເຄື່ອນໄຫວ ຕ່າງໆຂອງເຂົາເຈົ້າເປັນການສະແດງອອກເຖິງຄວາມບໍ່ຈິງຮັກພັກດີຕໍ່ລັດຖະບານ.

ນັບແຕ່ປີ 2001 ເປັນຕົ້ນມາລັດຖະບານໄດ້ກວດສອບເບິ່ງການເຄື່ອນໄຫວຂອງພົນລະເມືອງລາວທີ່ນັບຖື ສາດສະໜາມຸດສະລິມກຸ່ມນ້ອຍໆແບບໃກ້ຊິດຂຶ້ນຕື່ມແຕ່ກໍ່ບໍ່ໄດ້ເຂົ້າແຊກແຊງກິດຈະກຳທາງສາດສະ ຫນາ ຂອງຊຸມຊົນແຕ່ຢ່າງໃດ. ຊຸມຊົນຊາວມຸດສະລິມ ແລະ ອິດສະລາມສາມາດປະຕິບັດສາດສະໜາ ຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຢ່າງເປີດເຜີຍໂດຍສາມາດໄປມັດສະຍິບສອງແຫ່ງທີ່ມີການເຄື່ອນໄຫວຢ່າງຫ້າວຫັນ ນັ້ນໄດ້ຢ່າງເສລີ. ພິທີສວມົນພາວະນາປະຈຳວັນ ແລະ ພິທີສວມົນພາວະນາ “ ຈຸມມາອັດ “ ປະຈຳວັນສຸກຂອງທຸກໆອາທິດນັ້ນກໍ່ສາມາດຈັດຂຶ້ນໄດ້ໂດຍບໍ່ໄດ້ຖືກຂັດຂວາງຈາກທາງການແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ການສະເຫລີມສະຫລອງທຸກຢ່າງຕາມສາດສະໜາອິສລາມແມ່ນໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດ. ພະນັກງານລັດຖະບານເຊິ່ງລວມທັງພະນັກງານສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດຈາກກຳແພງນະຄອນວຽງຈັນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຖືກເຊີນເຂົ້າຮ່ວມການສະເຫລີມສະຫລອງຂອງສາດສະໜາມຸດສະລິມເຊິ່ງຈັດໂດຍ ສະມາຄົມມຸດສະລິມ. ຊາວມຸດສະລິມແມ່ນໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ເດີນທາງໄປສະແຫວງບຸນ “ຮາຈ” ນັ້ນໄດ້ ແຕ່ ປະກົດວ່າບໍ່ມີການເດີນທາງໄປນັບແຕ່ປີ 2000 ເພາະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ. ກຸ່ມເຜີຍແຜ່ຄຳສັ່ງສອນຕາບໂລທ ໃຫ້ແກ່ກຸ່ມເຄັ່ງຄັດໃນການປະຕິບັດ ສາດສະໜາ ກໍ່ເດີນທາງມາຈາກປະເທດໄທ. ໃນປີ 2006 ມຸດສະລິມ

ທ້ອງຖິ່ນພ້ອມກັບບັນດາຊະນິດຂອງກຸ່ມສາດສະໜາອື່ນໆ ໄດ້ເປັນຕົວແທນໃຫ້ລັດຖະບານເພື່ອເຂົ້າ
ຮ່ວມກອງປະຊຸມສາດສະໜາ (an Interfaith Conference on Religion) ທີ່ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ
ແລະ ປະເທດກຳປູເຈຍໃນຕົ້ນປີ 2008.

ສາດສະໜາຜີ ປົກກະຕິແມ່ນບໍ່ມີການແຊກແຊງຈາກລັດທະບານບໍ່ຫລາຍໃນການປະຕິບັດສາດສະໜາ
ຂອງເຂົາເຈົ້າລັດຖະບານໄດ້ໂນ້ມນ້າວບໍ່ໃຫ້ປະຕິບັດການເຊື່ອຖືຜີ ຊຶ່ງຖືວ່າເປັນສິ່ງລ້າສະໄຫມ, ເປັນໄພ
ຕໍ່ສຸຂະພາບ ຫລື ຜິດກົດໝາຍເຊັ່ນ: ການປະຕິບັດຕາມປະເພນີ ຂອງບາງຊົນເຜົ່າທີ່ມີການຂ້າເດັກອ່ອນ
ຊຶ່ງເກີດມາແບບບໍ່ສົມປະກອບ ຫລື ປະເພນີໃນການເກັບຮັກສາສົບຂອງຍາດພີ່ນ້ອງທີ່ຕາຍແລ້ວນັ້ນໄວ້ຢູ່ໃນ
ບ້ານເຮືອນ. ຢູ່ໃນບາງຊົງເຂດທີ່ມີການນັບຖືສາດສະໜາຜີພາຍໃນຊົນເຜົ່າກຸ່ມນ້ອຍນັ້ນເຈົ້າໜ້າທີ່ຢູ່
ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນໄດ້ພະຍະຍາມຊັກຊວນບັນດາກຸ່ມນັ້ນຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງເພື່ອໃຫ້ມານັບຖືສາດສະໜາພຸດ
ແລະ ປະລະເບື້ອງຫລັງທີ່ເຂົາເຄີຍເຊື່ອຖືສິ່ງເວດມົນ ແລະ ຈິດວິນຍານເຊິ່ງລັດທະບານຄຳນຶງວ່າເປັນສິ່ງ
“ຫລ້າຫລັງ”.

ບຸກຄົນທີ່ຖືກຈັບ ຫລື ຖືກຕັດສິນວ່າມີຄວາມຜິດໃນຂໍ້ຫາກະທຳຜິດທາງສາດສະໜານັ້ນແມ່ນໄດ້ຮັບ
ການປົກປ້ອງຄຸ້ມຄອງພາຍໃຕ້ກົດໝາຍໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ການກັກຕົວໄວ້ນັ້ນອາດ ຈະຖືກຈອງຈຳເປັນ
ເວລາດົນນານໂດຍບໍ່ມີການສືບສວນຄະດີ. ຫົວໜ້າສານຫລືຜູ້ພິພາກສາບໍ່ແມ່ນ ຄະນະລູກຊຸນ
ເປັນຜູ້ຕັດສິນຄວາມຜິດຫລື ຄວາມບໍລິສຸດຂອງຈຳເລີຍໃນຄະດີຕ່າງໆຢູ່ສານ ແລະ ສິດທິ ໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ
ຂອງຜູ້ຖືກກ່າວຫາກໍມີຢ່າງຈຳກັດ. ກຸ່ມສາດສະໜາຕ່າງໆທັງໝົດລວມທັງບັນດາຜູ້ຄົນ ນັບຖືສາດສະໜາພຸດ
ແມ່ນປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າໃນສະພາບທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ນຳໃຊ້ກົດໝາຍຕາມອາລົມ ຫລື ຕາມ
ລຳພັງໃຈແບບບໍ່ມີກົດເກນ. ການກະທຳບາງຢ່າງທີ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ຕີຄວາມໝາຍວ່າ ເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ ນັ້ນອາດ
ໄດ້ຮັບໂທດຢ່າງຮຸນແຮງ. ການປະຕິບັດສາດສະໜາສາມາດກະທຳໄດ້ຢ່າງ “ເສລີ” ກໍຕໍ່ເມື່ອເຂົາໃຈເອງວ່າ
ຜູ້ປະຕິບັດຢູ່ພາຍໃນຂອບເຂດຂອງລະບຽບຫລັກການຊື່ນຳທີ່ລັດຖະບານວາງອອກ.

ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວລັດຖະບານລາວແມ່ນຈະບໍ່ຮັບຮູ້ທຸກໆການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມທາງການວາງອອກ
ເຖິງແມ່ນວ່າຈະຢູ່ໃນກໍລະນີທີ່ຖືກບຽດບຽນກັນຍ້ອນການເຊື່ອຖືສາດສະໜາທີ່ແຕກຕ່າງກັນກໍຕາມ.
ຄວາມຮັບພິດຊອບມັກຈະຕົກເປັນຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍຢ່າງຫລີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້ເຖິງແມ່ນວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ເອງຈະເປັນ
ຜູ້ກະທຳພິດກໍຕາມ. ບາງກໍລະນີເຈົ້າໜ້າທີ່ກໍປັ້ນເລື້ອງຂຶ້ນມາອະທິບາຍຢ່າງບໍ່ໜ້າເຊື່ອເພື່ອປົກປ້ອງບັນດາ
ເຈົ້າໜ້າທີ່ນຳກັນ. ໃນຂະນະທີ່ບາງຄັ້ງລັດຖະບານກໍຍອມຮັບວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນມີສ່ວນຮ່ວມກັບບັນຫາ
ທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ແຕ່ກໍບໍ່ມີການປະຕິບັດຫຍັງຕໍ່ພະນັກງານຜູ້ທີ່ເຮັດຜິດກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບຕໍ່ ເສລີພາບ
ທາງສາດສະໜາ.

ເຖິງແມ່ນລັດຖະບານຈະບໍ່ສືບຕໍ່ສາຍພົວພັນທາງການທູດກັບ“ວາຕິກັງ” ກໍຕາມ, ແຕ່ສັນຕະປາປາປະຈຳ ຢູ່ປະເທດໄທກໍໄປຢັ້ງມຢາມ ແລະ ໄດ້ຕິດຕໍ່ປະສານງານກັບລັດຖະບານກ່ຽວກັບໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ພິເສດກໍແມ່ນໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ຄົນທີ່ເປັນພະຍາດຂີ້ທູດ ແລະ ຄົນພິການ. ລັດຖະບານຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ມີການຂໍອະນຸຍາດສຳຫລັບການມີສາຍພົວພັນຢ່າງເປັນທາງການກັບກຸ່ມທີ່ນັບຖືສາດສະໜາດຽວກັນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ. ໃນພາກປະຕິບັດນັ້ນເສັ້ນແບ່ງແຍກລະຫວ່າງສາຍພົວພັນທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນບໍ່ແຈ້ງຂ່າວ ແລະ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວກໍສາມາດສ້າງຕັ້ງສາຍພົວພັນນັ້ນ ໄດ້ໂດຍ ບໍ່ມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຫລາຍປານໃດ.

ບໍ່ມີການສິດສອນເລື່ອງສາດສະໜາຢູ່ໃນໂຮງຮຽນລັດ ແລະ ກໍບໍ່ມີໂຮງຮຽນໃດທີ່ຂຶ້ນກັບໂບດ ຫລື ສາດສະໜາໃດທີ່ເປີດສອນຢູ່ໃນປະເທດ. ຢ່າງໃດກໍດີຍັງມີໂຮງຮຽນກຽມ ແລະ ໂຮງຮຽນສອນ ພາສາ ອັງກິດເອກະຊົນຫລາຍແຫ່ງໄດ້ຮັບການສະນັບສະໜູນຈາກກຸ່ມສາດສະໜາຈາກຕ່າງປະເທດ. ໃນພາກ ປະຕິບັດຕົວຈິງມີເດັກຊາຍຫລາຍຄົນທີ່ໃຊ້ເວລາບາງຊ່ວງໃນວັດສາດສະໜາພຸດເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ພວກເຂົາ ໄດ້ຮັບການຮຳຮຽນໃນດ້ານສາດສະໜາກໍຄືດ້ານການສຶກສາຕ່າງໆ. ຕາມຮິດຄອງປະແພນີແລ້ວວັດແມ່ນ ໄດ້ມີໜ້າທີ່ບົດບາດຄືໂຮງຮຽນ ແລະ ປະຈຸບັນກໍຍັງສືບຕໍ່ດຳເນີນບົດບາດດັ່ງກ່າວນີ້ຢູ່ໃນໝູ່ປະຊາຄົມນ້ອຍໆ ບ່ອນທີ່ການສຶກສາຢ່າງເປັນທາງການຍັງບໍ່ທັນໄປເຖິງຫລືວ່າບໍ່ມີເລີຍ. ນິກາຍຕ່າງໆຂອງ ສາດສະໜາ ຄຣິສຕຽນໂດຍສະເພາະໂບດອີແວນເຈີລີເກີນລາວ, ເຊເວັນເດ ແອັດແວນຕິສ ແລະ ໂບດ ແຄທໍລິກນັ້ນ ພາກັນເປີດໂຮງຮຽນສອນສາດສະໜາໃນວັນອາທິດໃຫ້ແກ່ບັນດາເດັກນ້ອຍ ແລະ ໜຸ່ມ ສາວ. ບັນດາສະພາປົກຄອງ ຂອງຊາວບາຮາຍ ກໍຈັດການບຳລຸງ ສາດສະໜາໃຫ້ແກ່ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ເຊັ່ນດຽວກັນ. ກຸ່ມມຸດສລິມໃຫ້ການບຳລຸງສິດສອນເດັກນ້ອຍເຂົາເຈົ້າແບບຈຳກັດ.

ປົກກະຕິແລ້ວລັດທະບານຈະບໍ່ຈຳກັດການເດີນທາງຂອງຜົນລະເມືອງຕົນອອກນອກປະເທດເພື່ອ ຈຸດປະສົງຝຶກອົບຮົມດ້ານສາດສະໜາໄລຍະສັ້ນ.

ລັດຖະບານກຳນົດໃຫ້ມີວັນພັກທາງລັດທະການເພື່ອສະເຫລີມສະຫລອງບຸນສາດສະໜາ ບຸນທາດຫລວງ ແລະ ບຸນປີໃຫມ່ລາວ. ລັດຖະບານໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນອະນຸຍາດໃຫ້ຈັດສະເຫລີມສະຫລອງ ບຸນສຳຄັນ ທາງສາດສະໜາໄດ້ໂດຍບໍ່ມີການກົດກັ້ນຂັດຂວາງແຕ່ຢ່າງໃດ ແລະ ພະນັກງານລັດທະບານກໍເຂົ້າຮ່ວມງານ ສະເຫລີມສະຫລອງບຸນສາດສະໜາພຸດທີ່ສຳນັກງານອົງການຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການຈຳກັດຕໍ່ເສລີພາບທາງສາດສະໜາ.

ການປະຕິບັດສາດສະໜາໃນທົ່ວປະເທດຍັງໄດ້ຖືກຈຳກັດໂດຍກົດລະບຽບ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ຂອງ ທາງການທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ບັນດາກຸ່ມສາດສະໜາທີ່ໄດ້ຈັດທະບຽນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງແລ້ວປະຕິບັດຄວາມເຊື່ອຖື

ຂອງເຂົາເຈົ້າໄດ້ພາຍໃນຂອບເຂດທີ່ຈຳກັດເທົ່ານັ້ນ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດທະບານທີ່ບໍ່
ລວມສູນ ແລະ ການປົກຄອງຂອງລັດທະບານກາງຕໍ່ລັດທະບານຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງຍັງຈຳກັດເຮັດໃຫ້
ການປະນີປະນອມຂອງລັດທະບານໃນເລື່ອງສາດສະໜານັ້ນແຕກຕ່າງກັນຢູ່ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດ ແລະ
ສຳລັບແຕ່ລະສາດສະໜາ. ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນມັກຈະບໍ່ຮັບຮູ້ເຖິງນະໂຍບາຍຂອງລັດທະບານ ເຊັ່ນ
ການປະນີປະນອມທາງສາດສະໜາຍ້ອນການຂາດລະບຽບກົດໝາຍໄປພ້ອມກັນກັບການກະຈາຍ
ກົດໝາຍນຳໃຊ້ທີ່ມີຢູ່ຢັງບໍ່ສຳເລັດ ແລະ ເມື່ອຮັບຮູ້ເຖິງກົດໝາຍແລ້ວ ກໍ່ມັກຈະບໍ່ປະຕິບັດ.

ໃນເວລາທີ່ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດໄດ້ລົງຢູ່ມຢາມເຂດທີ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງສາດສະໜາເພື່ອ
ໄປແນະນຳເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນກ່ຽວກັບນະໂຍບາຍຂອງລັດທະບານນັ້ນຫລາຍໆຄັ້ງທີ່ກົມວຽກງານດ້ານ
ສາດສະໜາໄດ້ລະດົມເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນ ຫລື ພະນັກງານແຂວງໃຫ້ແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ດ້ວຍຕົວເຂົາ
ເອງໂດຍອີງໃສ່ດຳລັດເລກທີ 92.

ຜູ້ນຳສາດສະໜາກຸ່ມນ້ອຍໆໄດ້ເລັ່ງເຫັນເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານແຂວງ ,
ເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນເພີ່ມຂຶ້ນເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຂົ້າໃຈດຳລັດເລກທີ 92 ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ບາງກຸ່ມກໍ່
ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການແກ້ໄຂດຳລັດເພື່ອເຮັດໃຫ້ພາສາຢູ່ໃນດຳລັດນັ້ນຈະແຈ້ງ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນໃນການ
ບັງຄັບໃຊ້.

ຜູ້ນຳສາດສະໜາຄິດສະຕຽນທີ່ແຂວງຫລວງພະບາງລາຍງານວ່າມີຜູ້ເຫລື້ອມໃສ ສັດທາຄິດສະຕຽນປະມານ
100,000 ຄົນສາມາດຈັດກິດຈະກຳໃຫ້ການບລິການວັນເສົາໃນ 48 ແຫ່ງ: ສາມແຫ່ງເປັນເຮືອນຊານແຕ່
ຖືກປັບປຸງໃຫ້ເປັນໂບດ (ເຖິງວ່າຈະບໍ່ໄດ້ລົງທະບຽບ) ແລະກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັບອີກ 45 ຫລັງເຮືອນ. ແຕ່ໃນ
ທາງແຕກຕ່າງພະນັກງານຢູ່ຫລວງນ້ຳທາກ່າວວ່າມີຊາວຄິດສະຕຽນ 480 ຄົນ ແລະ ອີງຕາມນະໂຍບາຍ
ແຂວງແມ່ນໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້ປະຕິບັດສາດສະໜາຢູ່ເຮືອນຊານໃຜລາວເຊິ່ງຊາວຄິດສະຕຽນເຫລົ່ານີ້ອາດຈະ
ຂໍອະນຸຍາດຈາກນາຍບ້ານໃຫ້ປະຕິບັດສາດສະໜາເປັນກຸ່ມແຕ່ພະນັກງານຫລວງນ້ຳທາກໍ່ກ່າວວ່າ“ບໍ່ມີຜູ້ໄດ
ຂໍ” ຜູ້ນຳສາດສະໜາດັ່ງກ່າວຢູ່ແຂວງຫລວງນ້ຳທາໄດ້ກ່າວວ່າແຂວງຫລວງນ້ຳທາບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຜູ້ນຳ
ສາດສະໜາຄິດສະຕຽນຢູ່ນອກແຂວງເຂົາມາໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມຢູ່ໃນແຂວງຫລືໃຫ້ຜູ້ນຳໃນແຂວງເດີນທາງ
ອອກນອກແຂວງເພື່ອຝຶກອົບຮົມແບບເປັນທາງການ.

ເປັນເວລາຫລາຍປີທີ່ກຸ່ມເມໂທດິສທ໌ ຍັງຄົງຢຶດຫມັ້ນທາທາງຂັ້ນທະບຽນກັບ ແນວລາວຮັກຊາດເພື່ອ
ແຍກຕົວອອກຈາກໂບດ ອີແວ້ນເຈີລີເກີລ ລາວ. ໃນຕົ້ນປີ 2006 ປະກົດວ່າມີເຈົ້າໜ້າທີ່ບ້ານ ແລະ
ເມືອງບາງຄົນໄດ້ວາງທາທາງທີ່ແຂງຂັ້ນຕ້ານກຸ່ມເມໂທດິສທ໌ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ, ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ
ມີລາຍງານວ່າເຫດການໄດ້ເປົາລົງໃນທ້າຍປີ 2006 ແລະ ກໍ່ປະກົດວ່າກໍລະນີດັ່ງກ່າວກໍ່ເກີດຂຶ້ນໜ້ອຍລົງ
ນັບແຕ່ນັ້ນມາ.

ໃນລະຫວ່າງປີ 1999 - 2001 ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ປິດໂບດ LEC ປະມານ 20 ແຫ່ງໃນຈຳນວນ 60 ແຫ່ງທີ່ມີໃນ ແຂວງວຽງຈັນ. ໂບດທັງໝົດນັ້ນກໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເປີດຄືນໃໝ່ເລີ່ມຕົ້ນປີ 2002. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີການຮຽກຮ້ອງ ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ຢູ່ຫລາຍເມືອງ ຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ຍັງບໍ່ອະນຸຍາດ ໃຫ້ກຸ່ມສາດສະໜາດັ່ງກ່າວຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນເປີດໂບດ ຫົກແຫ່ງຂອງທັງໝົດປະມານ 40 ແຫ່ງທີ່ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດຄືນໃໝ່ ແລະ ກໍ່ຍັງຖືກປິດຢູ່ໃນຊ່ວງຕອນທ້າຍຂອງການເຮັດບົດລາຍ ງານນີ້. ເຖິງວ່າຈະມີຂໍ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຄືນໂບດທີ່ຖືກຢຶດໂດຍເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນທີ່ບ້ານດົງໜອງຄູນ ໃນປີ 2000 ຄືນໃຫ້ກຸ່ມໂພເຕັສຕັນນັ້ນ, ເຊິ່ງເຈົ້າໜ້າທີ່ແຂວງໄດ້ກ່າວວ່າຈຳນວນຊາວ ໂພເຕັສຕັນ ຢູ່ໃນໜູ່ບ້ານ ບໍ່ພຽງພໍທີ່ຈະມອບໂບດໃຫ້ທັງໝົດຊາວໂພເຕັສຕັນໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນສະເໜີວ່າມີຜູ້ສັດທາຫລາຍກວ່າ 120 ຄົນໃນໜູ່ບ້ານ.

ໃນຈຳນວນເກືອບ 200 ກຸ່ມ ທີ່ປະຕິບັດສາດສະໜາ LEC ຢູ່ໃນບ້ານ ແລະ ເມືອງຕ່າງໆນັ້ນມີ ກຸ່ມຫລາຍ ກ່ວາ 400 ກຸ່ມທີ່ບໍ່ມີໂບດຖາວອນໄດ້ພາກັນສວດມົນພາວະນາ ແລະ ປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າ ຢູ່ຕາມບ້ານເຮືອນຂອງສະມາຊິກ, ນັບແຕ່ມີການປະກາດໃຊ້ດຳລັດເລກທີ 92 ໃນປີ 2002 ເປັນພະນັກງານ ຈາກກົມວຽກງານທາງສາດສະໜາຂອງສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດໄດ້ຮັບເອົາທັດສະນະທີ່ວ່າ ການ ປະກອບພິທີທາງໂບດຢູ່ເຮືອນຄວນຈະຖືກແທນທີ່ດ້ວຍໂບດທີ່ເປັນ ອາຄານທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເມືອໃດ ກໍ່ຕາມທີ່ເໝາະສົມ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຕາມ ຊຸມຊົນຊາວຄົດສຕຽນທັງໝົດແມ່ນບໍ່ສາດມາດຂໍອະນຸຍາດ ສ້າງໂບດໃໝ່ ເຖິງວ່າພະນັກງານຫລາຍທ້ອງຖິ່ນຈະຖືວ່າກຸ່ມທີ່ປະຕິບັດສາດສະໜາຢູ່ເຮືອນຊານັ້ນແມ່ນ ຜິດກົດຫມາຍ.

ຕົວແທນອົງການສາດສະໜາຊີ້ແຈງວ່າຂັ້ນຕອນການຂໍອະນຸມັດກໍ່ສ້າງອາຄານແມ່ນເລີ້ມຈາກຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຈຶ່ງໄປຫາຂັ້ນແຂວງເຊິ່ງຫລາຍຂັ້ນຕອນໃນການອະນຸມັດແມ່ນຖືກນຳໃຊ້ ເລີ້ມຕົ້ນທີ່ພະນັກງານ ຂັ້ນບ້ານທີ່ກົດກັນການສ້າງອາຄານໂບດຫລັງໃໝ່. ບໍ່ມີການອະນຸຍາດໃຫ້ລົງທະບຽນບຸກສ້າງໂບດຂອງ LEC ຫລັງໃໝ່ ຢ່າງເປັນທາງການໃນຊ່ວງການເຮັດລາຍງານ. ມີບາງກໍລະນີ ທີ່ຂັ້ນບ້ານໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ບຸກສ້າງ ໂບດໂດຍບໍ່ລໍຖ້າການອະນຸມັດເປັນທາງການຈາກຂັ້ນເທິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມກໍ່ມີບັນຫາເກີດຂຶ້ນເມື່ອ ມີພະນັກງານຂັ້ນເມືອງຫລືຂັ້ນແຂວງຮັບຮູ້ວ່າເປັນການບຸກສ້າງແບບຜິດກົດຫມາຍ. ສະນັ້ນເຮືອນຂອງ ບຸກຄົນຍັງຄົງເປັນສະຖານທີ່ແຫ່ງດຽວທີ່ຊາວ LEC ໃຊ້ປະຕິບັດສາດສະໜາ.

ບັນດາສະພາປົກຄອງຂອງຊາວບາຮາຍຕັ້ງເມືອງຢູ່ວຽງຈັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກນັ້ນ ໄດ້ປະຕິບັດສາດສະໜາຢ່າງເສລີ ແລະ ກຸ່ມຊາວບາຮາຍປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມຈຳກັດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່

ທ້ອງຖິ່ນໜ້ອຍລົງຖ້າທຽບໃສ່ເມື່ອກ່ອນ. ໃນຂະນະທີ່ການຮ່ວມມືຈາກພະນັກງານຂັ້ນແຂວງໃນສະຫວັນນະ
ເຂດແມ່ນດີ ແຕ່ຊຸມຊົນຊາວບາຮາຍຍັງຄົງປະເຊີນໜ້າກັບການຈຳກັດຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນເຊິ່ງລວມທັງ
ການຈຳກັດທັງລັກສະນະ ແລະ ຂອບເຂດ ການປະຕິບັດສາດສະໜາບາງຢ່າງ.

ໃນໄລຍະທີ່ເຮັດບົດລາຍງານນີ້ບໍ່ໄດ້ມີລາຍງານວ່າມີການແຊກແຊງ ຫລືບໍ່ອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ
ເພື່ອໃຫ້ສະເຫລີມສະຫລອງບຸນທີ່ສຳຄັນສຳຄັນຂອງສາດສະໜາ, ແຕ່ມີລາຍງານວ່າບໍ່ໃຫ້ຊາວໄພເຕັສຕັນ
ຢູ່ບາງໜູ່ບ້ານສະເຫລີມສະຫລອງບຸນຊາວຄຣິດສະຕຽນຢູ່ເຮືອນຊານຂອງພວກເຂົາ ແລະ ຈຳກັດໃຫ້ມີການ
ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ສະເພາະແຕ່ໃນຕຶກຂອງໂບດເທົ່ານັ້ນ. ບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ສ້າງຄວາມຍຸ້ງຫຍາກໂດຍສະ
ເພາະແມ່ນຊາວໄພເຕັສຕັນທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງໂບດຢູ່ໜູ່ບ້ານເຂົາເຈົ້າ, ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ:
ຊາວໄພເຕັສຕັນຢູ່ບ້ານນາຄູນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ບ້ານ ຊູນຍາ ແຂວງຫລວງນໍ້າທາ ທີ່ມີລາຍງານວ່າ
ໄດ້ຖືກຈຳກັດບໍ່ໃຫ້ຈັດງານຊຸມນຸມ ແລະ ສະເຫລີມສະຫລອງກ່ຽວກັບສາດສະໜາ ຢູ່ເຮືອນຊານເຂົາເຈົ້າ.
ຊາວໄພເຕັສຕັນຢູ່ສອງໜູ່ບ້ານນັ້ນຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງໂບດເທື່ອ.

ການຈຳກັດຮັດແຄບທີ່ມີມາເປັນເວລາດົນນານຕໍ່ການດຳເນີນງານຂອງໂບດຄາໂທລິກຢູ່ທາງພາກເໜືອນັ້ນ
ໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ຍັງເຫລືອແຕ່ກຸ່ມໜ້ອຍໆບໍ່ພຽງເທົ່າໃດກຸ່ມທີ່ປະຕິບັດສາດສະໜານີ້ຢູ່ໃນແຂວງບໍ່ແກ້ວ,
ໄຊຍະບູລີ ແລະ ຫລວງນໍ້າທາ ແລະກໍ່ເຊັ່ນດຽວກັບຊຸມຊົນໜູ່ບ້ານແຂວງວຽງຈັນ.

ຢ່າງໃດກໍ່ດີໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານນີ້ໄດ້ມີສັນຍານທີ່ບົ່ງບອກວ່າລັດຖະບານໄດ້ ໂຍະຍານໃນການຄວບຄຸມ
ປະຊາຄົມຊາວຄາໂທລິກ ຢູ່ທາງພາກເໜືອ. ຊາວຄາໂທລິກຢູ່ຂົງເຂດນີ້ໄດ້ປະກອບກິດຈະກຳທາງ
ສາດສະໜາຢູ່ເຮືອນຊານເຂົາເຈົ້າເປັນແຕ່ລະໄລຍະ. ບໍ່ມີນັກບວດຄາໂທລິກ ທີ່ໄດ້ຮັບ ການອຸປະສົມບົດ
ຢ່າງເປັນທາງການນັ້ນປະຕິບັດໜ້າທີ່ຢູ່ທາງພາກເໜືອຈັກອົງເລີຍ ແລະ ການຢ້ຽມຢາມຂອງບາດຫລວງຈາກ
ວຽງຈັນກໍ່ມີເປັນແຕ່ລະໄລຍະ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານນີ້ກໍ່ມີສັນຍານວ່າລັດຖະບານໄດ້
ຄ່ອຍໆໂຍະຍານການຄວບຄຸມຊຸມຊົນຊາວຄາໂທລິກຢູ່ທາງພາກເໜືອ. ຊັບສິນຂອງໂບດຫລາຍຢ່າງລວມ
ທັງໂຮງຮຽນແຫ່ງໜຶ່ງໃນວຽງຈັນກໍ່ໄດ້ຖືກລັດຖະບານຍຶດເອົາໄປຫລັງປີ 1975 ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສົ່ງຄືນ
ເທື່ອແລະ ລັດຖະບານກໍ່ບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນ ຄ່າຊົດເຊີຍໃດໆໃຫ້ເລີຍ.

ລັດຖະບານຫ້າມຊາວຕ່າງປະເທດປະຕິບັດການເຜີຍແຜ່ສາດສະໜາ, ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານອະນຸຍາດ
ໃຫ້ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງປະເທດທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານທີ່ມີສາຍພົວພັນກັບໂບດສາດສະໜາໃດໜຶ່ງທີ່
ດຳເນີນງານຢູ່ໃນປະເທດໃດກໍ່ຕາມ. ເຖິງແມ່ນວ່າດຳລັດເລກທີ 92 ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ມີການ ເຜີຍແຜ່
ສາດສະໜາໂດຍຜູ້ປະຕິບັດສາດສະໜາແຕ່ກິດຈະກຳຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດຈາກ LFNC

ເສຍກ່ອນ, ເຊິ່ງ LFNC ກໍ່ບໍ່ໄດ້ໃຫ້ອະນຸຍາດກິດຈະກຳເຫລົ່ານັ້ນ ແລະ ຖ້າຫາກພົບວ່າມີບຸກຄົນໄດ້ກະທຳກໍ່
ຈະສ່ຽງຕໍ່ການຖືກຄຸກຄາມ ຫລື ຈັບກຸມ. ໃນໄລຍະການລາຍງານສະບັບກ່ອນເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ກັກຕົວ ແລະ
ເນລະເທດ ຊາວຕ່າງຊາດທີ່ພະຍາຍາມເຜີຍແຜ່ສາດສະໜານັ້ນອອກນອກປະເທດແຕ່ບໍ່ໄດ້ມີລາຍງານ
ກໍລະນີລັກສະນະນີ້ໃນໄລຍະເຮັດບົດລາຍງານສະບັບນີ້.

ລັດທະບານໄດ້ໃຫ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຈັດພິມ, ນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳໜ່າຍວັດຖຸທີ່ກ່ຽວກັບສາດສະໜາພຸດ.
ເຖິງແມ່ນວ່າ ດຳລັດເລກທີ 92 ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ມີການຈັດພິມເອກະສານທາງສາດສະໜາທີ່ບໍ່ແມ່ນ
ສາດສະໜາພຸດ ແລະ ປ່ອຍໃຫ້ ນຳເຂົ້າວັດຖຸທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສາດສະໜາຈາກຕ່າງປະເທດ, ແຕ່ກິດ
ຈະກຳຕ່າງໆເຫລົ່ານັ້ນ ກໍ່ຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດຈາກ LFNC ເສຍກ່ອນ. ໃນຂະນະທາງປະຕິບັດ ບາງກຸ່ມແມ່ນ
ສະມາດຈັດພິມຕຳລາທາງສາດສະໜາເຂົ້າເຈົ້າແຕ່ຊາວບາຮາຍ ແລະ ຄິດສຕຽນຍັງປະເຊີນໜ້າກັບຄວາມ
ທ້າທາຍ. ລັດທະບານບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ຈັດພິມຕຳລາໄບເບີນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮ້ອງຂໍເປັນພິເສດໃນການນຳເຂົ້າ
ແລະ ແຈກຈ່າຍ. ບໍ່ໄດ້ຮູ້ວ່າມີການນຳເຂົ້າຕຳລາໄບເບີນໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານສະບັບນີ້. ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຍຶດ
ເອົາບົດຄວາມທາງສາດສະໜາ ແລະ ອຸປະກອນການສົດສອນຈາກຊາວໂພເຕັກສຕັນທີ່ນຳເຂົ້າມາຈາກ
ຕ່າງປະເທດ ລວມທັງທີ່ຂົວມິດຕະພາບລາວໄທ ແລະ ປັບໄຫມຜູ້ທີ່ນຳເຂົ້າ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ບໍ່ມີລາຍ
ງານວ່າມີການກັກຕົວທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຍຶດວັດຖຸອຸປະກອນເຫລົ່ານີ້ ເຊິ່ງມັນເຄີຍເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມປີຜ່ານມາ.
ມີກຸ່ມທີ່ບໍ່ແມ່ນຄິດສຕຽນຫລາຍກຸ່ມລະບຸວ່າພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຖືກຈຳກັດໃນການນຳວັດຖຸອຸປະກອນທາງ
ສາດສະໜາເຂົ້າປະເທດ.

ບັດປະຊາຊົນແມ່ນບໍ່ໄດ້ລະບຸການເປັນສະມາຊິກຂອງສາດສະໜາໃດໜຶ່ງກໍ່ເຊັນດຽວກັບທະບຽນສຳມະ
ໂນຄົວ ຫລື ຢູ່ໃນໜັງສືຜ່ານແດນເຊິ່ງເປັນເອກະສານຢັ້ງຢືນສອງຢ່າງທີ່ສຳຄັນ. ບາງຄັ້ງຄາວເຈົ້າໜ້າທີ່
ກໍ່ບໍ່ຍອມອອກບັດປະຈຳຕົວໃຫມ່ ຫລື ທະບຽນ ສຳມະໂນຄົວໃຫ້ແກ່ຊາວໂພເຕັກສຕັນຍ້ອນການເຊື່ອຖືທາງ
ສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າ ຫລື ຊຸ່ວ່າຈະບໍ່ຍອມອະນຸຍາດອອກເອກະສານ ທາງການໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຖ້າຫາກ
ເຂົາບໍ່ປະລະຄວາມ ເຊື່ອຖືຂອງເຂົາ.

ການລະເມີດເສລີພາບໃນການນັບຖືສາດສະໜາ

ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ຍັງສືບຕໍ່ຈັບກຸມບຸກຄົນຍ້ອນການເຄື່ອນໄຫວທາງສາດສະໜາຂອງເຂົາເຈົ້າ ເຖິງແມ່ນວ່າ
ເຫດການເຊັ່ນນີ້ຈະເກີດຂຶ້ນເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ຫລຸດໜ້ອຍລົງຖ້າທຽບໃສ່ການເຮັດລາຍງານສະບັບ
ຜ່ານມາ. ມີການຄຸມຂັງຄົນອື່ນໆອີກທີ່ມີເຫດຜົນຢ່າງເປັນທາງການວ່າບໍ່ກ່ຽວກັບສາດສະໜາ ເຖິງວ່າ
ສາດສະໜາແມ່ນໄດ້ຖືກພິຈາລະນາວ່າເປັນຕົ້ນເຫດກໍ່ຕາມ. ຄວາມພະຍາຍາມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນການ
ບັງຄັບໃຫ້ຊາວໂພເຕັກສຕັນປະລະຄວາມເຊື່ອຖືເຂົາເຈົ້ານັ້ນແມ່ນຍັງຄົງມີຢູ່ໃນບາງຂົງເຂດ. ໃນບາງກໍລະນີ

ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນກໍ່ຂຶ້ນຊູກຸ່ມສາດສະໜາກຸ່ມນ້ອຍໆວ່າຈະຈັບກຸມ ຫລື ຂັບໄລໃຫ້ອອກຈາກໝູ່ບ້ານຖ້າ
ຫາກບໍ່ປະຕິບັດຕາມ.

ໃນໄລຍະຕອນທ້າຍຂອງການເຮັດລາຍງານນີ້ ມີນັກໂທດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສາດສະໜາສອງຄົນຍັງຖືກຄຸມຂັງ.
ໃນເດືອນ ມັງກອນ ປີ 2007 ທ້າວຄຳສອນ ບັກຄຳ ເຊິ່ງເປັນຊາຍເຜົ່າໂທດຳເຊິ່ງລະບຸວ່າເປັນຜູ້ນຳຊາວໄພ
ເຕັກສັດນ໌ໄດ້ຖືກຈັບກຸມຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊ. ລັດທະບານບໍ່ປະສົງຈະຮັບຮູ້ວ່າລາວຖືກຄຸມຂັງ ແລະ
ຄຳຮຽກຮ້ອງຂໍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະຖານະພາບຂອງລາວຫລາຍຄັ້ງນັ້ນກໍ່ບໍ່ມີຄຳຕອບ. ໃນປີ 1999 ເຈົ້າໜ້າທີ່
ໄດ້ຈັບກຸມສະມາຊິກ ໂບດ LEC ຢູ່ແຂວງອຸດົມໄຊເຊິ່ງແມ່ນ ທ້າວຍອດ ແລະ ທອງຈັນ ແລະ ຕັ້ງຂໍ້ຫາວ່າ
ເປັນທໍລະຍົດ ແລະ ເປັນພວກຕໍ່ຕ້ານລັດຖະບານ ເຊິ່ງການຈັບກຸມນີ້ ປະກົດວ່າແມ່ນຍ້ອນ ພວກເຂົາເຜີຍແຜ່
ສາດສະໜາ. ທ້າວ ຍອດຖືກຕັດສິນຈຳຄຸກ 12 ປີ ແລະ ທອງຈັນຖືກຕັດສິນຈຳຄຸກ 15 ປີ. ໃນເດືອນ ຕຸລາປີ
2006 ທ້າວຍອດເສຍຊີວິດໃນເວລາຢູ່ໃນຄຸກ. ທອງຈັນ ຖືກຕັດສິນຈຳຄຸກ 15 ປີ ແລະ ຫລຸດໂທດເຫລືອ 10
ປີ ໃນຊ່ວງທ້າວປີ 2006, ເຊິ່ງ ຊ່ວງຕອນທ້າຍຂອງລາຍງານນີ້ ຍັງຄົງຖືກຕັດອິດສະຫລະພາບຢູ່ໃນຄຸກ
ແຂວງອຸດົມໄຊ.

ບັນຫາທັງໝົດແມ່ນມີສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບການແຊກແຊງໃນເລື່ອງການປະຕິບັດສາດສະໜາຢູ່ ຂຶ້ນແຂວງ,
ເມືອງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

ໃນເດືອນເມສາ ປີ 2009 ພະນັກງານຂຶ້ນເມືອງໄດ້ລົງໂທດຊາວຄຣິດສຕຽນທີ່ຮ່ວມກັນປະຕິບັດສາດສະໜາ
ຢູ່ເຮືອນຊານໃນບ້ານໂນນສິມບູນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ໂບດບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດນັ້ນໄດ້ຖືກ
ທຳລາຍ. ອີງຕາມການລາຍງານລ້າສຸດກ່າວວ່າພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການປະຕິບັດ
ສາດສະໜາຢູ່ເຮືອນຊານອີກຄັ້ງໃໝ່. ໃນເດືອນ ສິງຫາ ປີ 2008 ພະນັກງານທີ່ເມືອງບໍລິຄຳໄຊ ແຂວງບໍລິຄຳ
ໄຊໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ລົງໂທດສະມາຊິກປະມານ 150 ຄົນທີ່ຮ່ວມກັນປະຕິບັດສາດສະໜາຢູ່ເຮືອນຊານ
ແລະ ປະກາດວ່າການປະຕິບັດສາດສະໜາເຊັ່ນນັ້ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ແຕ່ຢູ່ໃນໂບດ. ໃນຊ່ວງຕອນຕົ້ນ
ຂອງການເຮັດລາຍງານນີ້ໄດ້ມີລາຍງານເປັນທາງການວ່າໄດ້ທຳລາຍໂບດຂອງກຸ່ມດັ່ງກ່າວໃນບ້ານ ທົງພັນ
ຄຳ ເຊິ່ງປະກົດວ່າໂບດດັ່ງກ່າວໄດ້ສ້າງໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກທ້ອງຖິ່ນ ເຖິງວ່າຈະບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ
ຈາກຂັ້ນແຂວງກໍ່ຕາມ.

ໃນເດືອນກໍລະກົດ ປີ 2008 ມີລາຍງານວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດທີ່ເມືອງອາດສະພັງທອງ ແຂວງສະຫວັນ
ນະເຂດໄດ້ເຂົ້າແຊກແຊງການປະຕິບັດສາດສະໜາຂອງຊາວຄຣິດສຕຽນທີ່ບ້ານບູນຄຳ ແລະ ຈັບກຸມ
ນັກບວດ ແລະ ສະມາຊິກໂບດອີກສີ່ຄົນເປັນເວລາສອງວັນ, ເຊິ່ງໃນໄລຍະເຮັດບົດລາຍງານນີ້ມີຂ່າວວ່າ
ພວກເຂົາຖືກກັກໄວ້ຢູ່ໃນສາງເພື່ອເກັບອາຫານ. ນັກບວດ ແລະ ສະມາຊິກໂບດສອງຄົນໄດ້ຖືກຈັບກຸມອີກ

ເທື່ອໜຶ່ງໃນຊ່ວງເດືອນກໍລະກົດ ແລະ ກໍ່ຖືກປ່ອຍໂຕໃນເດືອນຕຸລາ. ມີລາຍງານວ່າ ມີຊາວຄົດສຕຽນ 55 ຄົນໄດ້ຖືກຂັບໄລ່ໃຫ້ອອກຈາກໜູ່ບ້ານໃນຊ່ວງເຮັດລາຍງານສະບັບນີ້. ພະນັກງານອະວຸໂສຈາກກະຊວງ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບໄດ້ອະທິບາຍວ່າຄູນພໍ່ອົງດັ່ງກ່າວໄດ້ຍ້າຍເຂົ້າໄປຢູ່ບ້ານບູນຄາມ ໃນຊ່ວງປີ 2005 ແລະ ປະຕິເສດທີ່ຈະປ່ຽນສຳມະໂນຄົວຂອງລາວພາຍໃນຫົກເດືອນຕາມຫຼັກການ. ບໍ່ໄດ້ມີຄຳຢືນຢັງ ຫລື ຄຳອະທິບາຍຈາກພະນັກງານດັ່ງກ່າວກ່ຽວກັບລາຍງານການຂັບໄລ່ສະມາຊິກໂບດນັ້ນອອກຈາກບ້ານ.

ໃນເດືອນ ກໍລະກົດ ປີ 2008 ມີລາຍງານວ່າມີຊາວຊາວຄົດສຕຽນເສຍຊີວິດທີ່ບ້ານກະຕັນ ເມືອງຕະໂອຍ ແຂວງສາລະວັນຫຼັງຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ ໄດ້ບັງຄັບໃຫ້ຊາຍຄົນນັ້ນດື່ມເຫລົ້າ ແລະ ມີລາຍງານວ່າຍາດຕິພົນຂອງ ຊາຍຄົນນັ້ນຖືກປັບໄຫມຫຼັງຈາກຈັດພິທີສົບແບບສາດສະໜາຄຣິດສ. ອີກສອງສາມວັນຕໍ່ມາກໍ່ໄດ້ມີ ລາຍງານວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນໄດ້ກັກໂຕຊາວຄົດສຕຽນ 80 ຄົນ ຈາກ 17 ຄອບຄົວ ແລ້ວກໍ່ບັງຄັບເຊິ່ງ ລວມທັງການກັກຕູນອາຫານເຂົາເຈົ້າເພື່ອໃຫ້ເຂົາປະລະຄວາມເຊື່ອຖື. ໃນເດືອນກັນຍາມີລາຍງານວ່າເຈົ້າ ໜ້າທີ່ແຂວງ ແລະ ເມືອງໄດ້ຈັດປະຊຸມທີ່ໜູ່ບ້ານແຫ່ງນັ້ນຕາມຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງລັດທະບານຂັ້ນສູນ ກາງໂດຍຕອບສະຫນອງຕາມຄຳຮຽກຮ້ອງຂອງສາກົນກ່ຽວກັບສະຖານະການດັ່ງກ່າວ. ພະນັກງານລັດທະ ບານອະວຸໂສໄດ້ກ່າວວ່າການສືບສວນສອບສວນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການຕາຍນັ້ນ ແມ່ນເປັນຍ້ອນການຕິດ ເຫລົ້າ ແລະ ພິທີບຸຣຸນນັ້ນແມ່ນຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນລະຫວ່າງກຸ່ມຊາວຄຣິດສ ແລະ ກຸ່ມທີ່ບໍ່ແມ່ນຊາວ ຄຣິດສໃນໜູ່ບ້ານແຫ່ງນັ້ນ. ພະນັກງານທ່ານນັ້ນ ຍັງໄດ້ກ່າວຕື່ມວ່າບໍ່ມີຜູ້ໄດ ຖືກບັງຄັບໃຫ້ປະລະຄວາມ ເຊື່ອຖືເຂົາເຈົ້າແຕ່ຫາກວ່າມີບາງຄົນອາສາສະມັກປະລະເອງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ອີງຕາມການລາຍງານ ຕາມພາຍຫຼັງໄດ້ແຈ້ງວ່າຊາວບ້ານບາງຄົນຕ້ອງການແຈ້ງເຖິງສາດສະໜາທີ່ເຂົາເຊື່ອຖື ແຕ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ ປະຕິເສດບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າປະຕິບັດເຊັ່ນນັ້ນ.

ໄດ້ມີຫລາຍກໍລະນີ ທີ່ຊາວຄົດສຕຽນຖືກຈັບດ້ວຍເຫດຜົນອື່ນໆ ທີ່ບໍ່ກ່ຽວກັບສາດສະໜາ ແຕ່ຫາກວ່າອາດ ຈະແມ່ນຍ້ອນສາດສະໜານັ້ນເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍ.

ມີລາຍງານວ່າ ໃນເດືອນເມສາປີ 2009 ນັກບວດສອງຄົນສຸດທ້າຍຈາກ ກຸ່ມນັກບວດ 8 ຄົນທີ່ຖືກຈຳຄຸກຢູ່ ແຂວງອຸດົມໄຊນັ້ນໄດ້ຖືກປ່ອຍໂຕ. ໃນເດືອນພະຈິກປີ 2008 ໄດ້ມີ 6 ຄົນໃນກຸ່ມນັ້ນຖືກປ່ອຍໂຕ ແລະ ແຕ່ລະຄົນຖືກຂັງໃຫ້ຈ່າຍຄ່າປັບໄຫມ 350 ດອນລາ (3,000,000 ກີບ) ເປັນຄ່າກັກໂຕ. ທັງແປດຄົນຖືກກັກ ໂຕໃນຂະນະທີ່ຢຸດເຊົາ ແລະ ຫາທາງຂ້າມໄປຝັ່ງໄທທີ່ຊາຍແດນແຂວງບໍ່ແກ້ວໃນຊ່ວງເດືອນ ມີນາ ປີ 2008. ບໍ່ມີສິ່ງໄດທີ່ບົ່ງບອກວ່າພວກເຂົາຈະຂ້າມໄປແບບຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ສະຖານະການຂອງ ພວກເຂົາກໍ່ຫຍັງຫຍັງຫຍາກຂຶ້ນເມື່ອເຈົ້າໜ້າທີ່ກວດພົບວ່າພວກເຂົາມີເອກະສານສຳຄັນໃນການແບ່ງແຍກ ສາດສະໜາຢູ່ໃນລາວ.

ໃນຕົ້ນປີ 2008 ມີລາຍງານວ່າ ຫົວໜ້າຄອບຄົວຈາກ 10 ຄອບຄົວຂອງກຸ່ມຄົດສຕຽນມິ້ງ ຂະມຸໄດ້ກັບຄືນ
ໄປຫວຽດນາມ. ອີງຕາມການລາຍງານດັ່ງກ່າວນັ້ນຍັງຮູ້ອີກວ່າເຈົ້າໜ້າທີ່ລາວໄດ້ສືບພົບວ່າແຕ່ກອນ
ຫົວໜ້າຄອບຄົວເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ຍ້າຍມາແຕ່ຫວຽດນາມເພື່ອໄປຢູ່ວັງວຽງເຂດພາກເໜືອຂອງແຂວງວຽງຈັນ
ໄດ້ຫລາຍກວ່າ 7 ປີແລ້ວ ແລະ ຢູ່ລາວແບບຜິດກົດໝາຍໂດຍບໍ່ມີເອກະສານໄດ້ໆ. ພະນັກງານເມືອງວັງ
ວຽງກ່າວວ່າໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຄອບຄົວມິ້ງ ຂະມຸ 10 ຄອບຄົວນີ້ໃຫ້ຍ້າຍຈາກແຂວງວຽງຈັນເພື່ອໄປແຂວງໄກ້
ຄຽງຫລັງຈາກກຸ່ມກອງໂຈນຕິດອາວຸດໂຈມຕີຄ້າຍທະຫານທີ່ຢູ່ໄກ້ກັບວັງວຽງໃນເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2007 ເຊິ່ງ
ມີລາຍງານວ່າການໂຈມຕີດັ່ງກ່າວເຮັດໃຫ້ທະຫານລາວເສຍຊີວິດສອງຄົນ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ ພະນັກງານເມືອງ
ວັງວຽງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ເອກະສານຍົກຍ້າຍຕາມຕ້ອງການໃນການຍົກຍ້າຍ ແລະ ຕາມລາຍງານຫຼັງຈາກນັ້ນບໍ່
ດົນພະນັກງານກໍ່ບອກໃຫ້ຄອບຄົວນັ້ນກັບຄືນວັງວຽງ. ມີລາຍງານວ່າບັນດາຊາຍທີ່ເປັນຫົວໜ້າຄອບຄົວມີ
ຄອບຄົວມິ້ງ ເຈັດຄອບຄົວ, ຂະມຸ ສາມຄອບຄົວນັ້ນໄດ້ຖືກຄຸມຂັງທີ່ຄຸກຫີນເຫີບ ແຂວງວຽງຈັນ. ມີລາຍງານ
ວ່ານຶ່ງໃນ 10 ຄົນທີ່ຖືກຄຸມຂັງນັ້ນເສຍຊີວິດໃນທ້າຍປີ 2007 ແລະ ອີກຄົນນຶ່ງເສຍຊີວິດໃນເດືອນພຶດສະພາ
ປີ 2008. ທີ່ເຫລືອແປດຄົນນັ້ນຍັງຄົງຖືກຄຸມຂັງອີກຫລາຍກວ່າຫນຶ່ງປີ ກ່ອນຖືກເນລະເທດ.

ໃນເດືອນ ກຸມພາປີ 2008 ມີລາຍງານວ່າ ເຈົ້າໜ້າທີ່ໄດ້ຈັບກຸມ 58 ຄົນຈາກ 17 ຄອບຄົວໃນໄລຍະການ
ບຸ້ນສະດົມທີ່ບ້ານ ໄຊຈະເລີນ ແລະ ບ້ານໄຟ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ. ຜູ້ທີ່ຖືກຈັບກຸມທັງໝົດນັ້ນລະບຸວ່າເປັນຊາວ
ມິ້ງຄົດສຕຽນທີ່ລົບຫນີການບຽດບຽນ ມາຈາກຫວຽດນາມໃນຊ່ວງຕົ້ນປີ 2002 ແລະ ກໍ່ປາກົດວ່າເປັນສ່ວນ
ຫນຶ່ງຂອງກຸ່ມຊາວຄຣິດສຕຽນທີ່ບ້ານໄຊຈະເລີນ. ມີຂ່າວແຜ່ກະຈາຍອອກໄປວ່າຜູ້ທີ່ຖືກຈັບກຸມຈຳນວນຫນຶ່ງ
ຫລື ອາດຈະທັງໝົດນັ້ນໄດ້ຖືກຕັດສິນຕັດອິດສະຫລະພາບ ຫລື ເນລະເທດໄປຫວຽດນາມ. ອີງການຕ່າງປະ
ເທດແຫ່ງນຶ່ງອ້າງວ່າ ມີຜູ້ນຳໂບດຊາວມິ້ງເກົ້າຄົນຈາກເຂດນັ້ນຖືກຕັດສິນຕັດອິດສະຫລະພາບ 15 ປີໃນຄຸກ
ໃນວັນທີ່ 22 ກຸມພາ ປີ 2008 ຫລັງຈາກການບຸ້ນສະດົມຄັ້ງນີ້. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມບໍ່ມີລາຍງານຈາກທ້ອງຖິ່ນເພື່ອ
ເຮັດໃຫ້ລາຍງານການຕັດອິດສະຫລະພາບດັ່ງກ່າວຫນັກແຫນ້ນຂຶ້ນ ແລະ ລັດທະບານກໍ່ປະຕິເສດວ່າບໍ່ໄດ້
ຕັດສິນຕັດອິດສະຫລະພາບໃຜກໍ່ຕາມຢູ່ເຂດນັ້ນ. ມີພະນັກງານອາວຸໂສທ່ານໜຶ່ງຢືນຢັນວ່າຜູ້ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ
ໄດ້ຖືກເນລະເທດໄປຫວຽດນາມແຕ່ການເນລະເທດນັ້ນກໍ່ບໍ່ໄດ້ມີໂຕຊີ້ບອກວ່າມີຜູ້ໄດ້ເຂົ້າມາຢູ່ລາວ
ແບບຖືກກົດ ຫມາຍ. ພະນັກງານທ່ານນັ້ນຍັງລະບຸວ່າການເນລະເທດນັ້ນຍອ້ນເຫດຜົນຫລັງຈາກການກວດ
ສອບການປະທະກັນລະຫວ່າງເຈົ້າໜ້າທີ່ ແລະ ພວກພໍ່ຄ້າຢາ.

ການປະທະຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ໃນເດືອນ ກໍລະກົດປີ 2007 ເຮັດໃຫ້ມີຊາວມິ້ງຄົດສຕຽນເສຍຊີວິດ 13 ຄົນ
ແລະ ຜູ້ອື່ນໆຈາກບ້ານໄຊຈະເລີນຖືກຈັບກຸມ, ມີລາຍງານວ່າການປະທະກັນນັ້ນແມ່ນອາດສືບເນື່ອງມາ
ຈາກຍັງມີກອງໂຈນທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ແຕ່ຈຳນວນຫລຸດລົງ ເຖິງວ່າລາຍງານນັ້ນຈະປະກົດວ່າແມ່ນຄວາມຈິງ
ແຕ່ພະນັກງານລັດທະບານໄດ້ໃຫ້ຄຳຕອບວ່າແມ່ນກຸ່ມທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມກັບການຄ້າຂາຍຢາເສບຕິດທີ່ຜິດ
ກົດຫມາຍ ແລະ ຄັດຂີນການຈັບກຸມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່. ແຂວງບໍ່ແກ້ວເປັນເຂດທີ່ມີຊາຍແດນຕິດກັບພະມ້າ
ແລະ ໄທເຊິ່ງຕັ້ງຢູ່ເຂດຫນຶ່ງຂອງເສັ້ນທາງລຳລຽງຢ່າບ້າເສັ້ນສຳຄັນ ສະນັ້ນມັນຈຶ່ງເປັນເຂດທີ່ມີການເອົາໃຈ

ໃສ່ປະຕິບັດກົດຫມາຍຢ່າງເຄັ່ງຄັດ. ຕໍ່ມາກໍ່ມີລາຍງານວ່າການໄປມາຂອງຜູ້ຄົນຢູ່ເຂດນັ້ນກໍ່ຖືກຈຳກັດສູງໃນ ບາງຄັ້ງ ແລະ ຫລາຍຄົນກໍ່ຖືກຈຳກັດ ເຊິ່ງລວມທັງຜູ້ນຳໂບດເຜົ່າມັ້ງທີ່ຖືກຕັດສິນຈຳກັດ 5 ປີ. ລາຍງານຕາມ ມາໄດ້ອ້າງວ່າ ໂບດຢູ່ບ້ານໄຊຈະເລີນ ທີ່ມີສະມາຊິກຫລາຍກວ່າພັນຄົນກ່ອນເຫດການດັ່ງກ່າວນັ້ນຕໍ່ມາກໍ່ມີ ຫນອ້ຍກວ່າ 30 ຄົນ ແລະ ກໍ່ຖືກຫຍຸບໃນເວລາຕໍ່ມາ.

ໃນເດືອນ ກຸມພາ ປີ 2007 ພະນັກງານແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ລະບຸວ່າມີຄູບາສອງອົງຖືກຈັບໃນຂໍ້ຫາ ພະຍາຍາມອຸປະສົງບົດໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດທະບານ ແລະ ມີການສະເຫລີມສະຫລອງແບບບໍ່ ເຫມາະສົມຫລັງຈາກພິທີດັ່ງກ່າວ ແລະ ຖືກຈັບໃນໄລຍະເວລາສັ້ນໆ ກ່ອນໄດ້ຮັບການປ່ອຍໂຕ.

ມີຫລາຍກໍລະນີທີ່ບັນດາພະນັກງານກົດດັນຊາວໂພເຕັກສຕັນໃຫ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືຂອງເຂົາເຈົ້າ. ໃນ ເດືອນກໍລະກົດປີ 2008 ມີຊາວຄົດສຕຽນຢູ່ຫລາຍໆຫມູ່ບ້ານຢູ່ແຂວງຫລວງພະບາງເຊິ່ງລວມທັງ ບ້ານຫວຍ ອານ ທີ່ເມືອງຈອມເພັດ ເຊິ່ງມີລາຍງານວ່າຖືກກົດດັນເພື່ອໃຫ້ປະຕິເສດຄວາມເຊື່ອຖືໂດຍພະນັກງານສານ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດ. ຊາວຄົດສຕຽນໄດ້ເວົ້າວ່າພວກເຂົາຖືກບັງຄັບໃຫ້ສົ່ງຕຳລາ ໄບເບິນ ແລະ ຕຳລາສວດມົນຕ່າງໆເພື່ອເອົາໄປຈຸດເຜົາຖິ້ມ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກອົງກອນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທະບານແຫ່ງໜຶ່ງ ກ່າວວ່າ ບໍ່ມີຜູ້ໄດ້ຖືກຈັບ ແລະ ກໍ່ບໍ່ມີຜູ້ໄດ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຫ້ອງການສູນກາງແນວລາວຮັກ ຊາດແຂວງຖືກມອບຄວາມເຊື່ອຖືຈາກຜູ້ນຳສາດສະຫນາໃຫ້ເຂົ້າມາແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງຈອມ ເພັດໂດຍເຊີນພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕຳຫລວດເຂົ້າໃນເມືອງຫລວງພະບາງເພື່ອເບິ່ງຄືນກ່ຽວກັບ ດຳລັດເລກທີ 92. ຫ້ອງການສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດແຂວງຍັງໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອຖືມາກ່ອນໃນການແກ້ ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງ ງອຍ ທີ່ມີຊາວຄົດສຕຽນເຈັດຄົນຖືກຈັບກຸມໃນເດືອນມັງກອນ ປີ 2008 ແລະ ກໍ່ ຖືກປ່ອຍໂຕ 3 ເດືອນຕໍ່ມາ. ຜູ້ນຳຊາວຄົດສຕຽນຂຶ້ນແຂວງກ່າວວ່າເຖິງວ່າບັນຫາທີ່ເມືອງງອຍ ຍັງຄົງດຳ ເນີນຢູ່ນັ້ນ ຊາວຄົດສຕຽນຢູ່ເມືອງອື່ນໆອີກສິບເມືອງກໍ່ຍັງຄົງປະຕິບັດສາດສະຫນາແບບປົກກະຕິ.

ຍັງມີລາຍງານກ່ຽວກັບກໍລະນີຢູ່ອີກສີ່ແຂວງໃນເດືອນກໍລະກົດ ປີ 2008. ກໍລະນີດັ່ງກ່າວລວມທັງຜູ້ນຳຊາວ ຄົດສຕຽນຖືກຈັບຢູ່ບ້ານຂອນງອຍ ເມືອງ ວຽງພູຄາ ແລະ ອີກຄົນໜຶ່ງທີ່ເມືອງ ສິງ ທັງໝົດນັ້ນແມ່ນຢູ່ແຂວງ ຫລວງນ້ຳທາ. ອີງຕາມການລາຍງານຂອງພະນັກງານແຂວງຫລວງນ້ຳທາໄດ້ກ່າວວ່າບັນຫາຢູ່ບ້ານຂອນ ງອຍນັ້ນແມ່ນເປັນຍ້ອນຜູ້ນຳສາດສະຫນາຈາກແຂວງບໍ່ແກ້ວທີ່ຢູ່ໄກ້ຄຽງເຂົ້າມາເຜີຍແພ່ສາດສະຫນາຢູ່ບ້ານ ຂອນງອຍໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ເຊິ່ງພະນັກງານໄດ້ປະຕິເສດວ່າການຈັບກຸມແມ່ນເກີດຂຶ້ນຍ້ອນເຫດການ ດັ່ງກ່າວ. ພວກເຂົາປະຕິເສດລາຍງານວ່າຊາວຄົດສຕຽນໄດ້ຖືກບັງຄັບໃຫ້ປ່ຽນສາດສະຫນາຢູ່ຫລວງນ້ຳທາ ໂດຍກ່າວວ່າບາງຄົນສະມັກໃຈຫຍຸດເຊື່ອຖືສາດສະຫນາຄົດສຕຽນເມື່ອມັນເປັນຕົ້ນເຫດໃຫ້ມີການຜິດຖຽງ ກັນພາຍໃນຄອບຄົວ. ເຈົ້າເມືອງເມືອງສິງປະຕິເສດວ່າບໍ່ມີຜູ້ໄດ້ຖືກຈັບກຸມໃນປີ 2008. ໃນປີ 2008 ຍັງມີ ລາຍງານວ່າພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນໄດ້ກົດດັນຫລາຍຄອບຄົວຢູ່ອັດຕະປື ເພື່ອໃຫ້ປະລະສາດສະຫນາຄົດ ສຕຽນ ເຖິງວ່າການຢັ້ງຢາມຂອງພະນັກງານສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດແຂວງຈະລະບຸວ່າເປັນການແກ້ໄຂ ນັ້ນ ກໍ່ຕາມ. ມີລາຍງານຈາກພະນັກງານວ່າໄດ້ຄຸມຂັງຊາວຄົດສຕຽນສອງຄົນຢູ່ເມືອງສຳພັນ ແຂວງຜົງສາລີ

ໃນຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຈະບັງຄັບເຂົາໃຫ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖື. ຍັງມີຊາວຄິດສຕຽນຈຳນວນນຶ່ງຢູ່ເມືອງແອດແຂວງຫົວພັນກ່າວວ່າພວກເຂົາຖືກກົດດັນໃຫ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືຂອງພວກເຂົາ. ໃນເດືອນພະຈິກ ປີ 2008 ໄດ້ມີລາຍງານວ່າມີເຈັດຄອບຄົວຢູ່ບ້ານນ້ຳແຮງ ແຂວງອຸດົມໄຊກໍ່ຖືກກົດດັນໃຫ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືຂອງເຂົາເຈົ້າເຊັ່ນກັນ ເຊິ່ງຫົກຄອບຄົວທີ່ປະຕິເສດທີ່ຈະເຊັນເອກະສານການປະລະຄວາມເຊື່ອຖືນັ້ນ ກໍ່ມີລາຍງານວ່າມີຄຳສັ່ງໃຫ້ຍົກຍ້າຍອອກຈາກຫມູ່ບ້ານ. ອີງຕາມລາຍການກ່າວວ່າພວກເຂົາກໍ່ພໍດີໄດ້ຍ້າຍໄປຢູ່ອີກບ້ານນຶ່ງທີ່ເປັນຊຸມຊົນຊາວຄິດສຕຽນ. ຫລັງຈາກຕອນທ້າຍຂອງການເຮັດລາຍງານສະບັບນີ້ກໍ່ບໍ່ມີຂ່າວຄາວຄືບຫນ້າຫຍັງເລີຍ ແລະ ພະນັກງານແຂວງອຸດົມໄຊກໍ່ບໍ່ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງເຫດການນີ້ເລີຍ. ບໍ່ໄດ້ມີລາຍງານກ່ຽວກັບການຂັບໄລ່ຄອບຄົວຊາວໂພເຕັກສຕັນທີ່ໄດ້ປະເຊີນຫນ້າກັບການໃຫ້ອອກຈາກຫມູ່ບ້ານໃນຕົ້ນປີ 2007 ເນື່ອງຈາກພວກເຂົາບໍ່ຍອມປະລະຄວາມເຊື່ອຖືນັ້ນ.

ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມຄືມຫນ້າໃນສື່ກໍລະນີການຈັບກຸມ ແລະ ຄຸມຂັງຊາວໂພເຕັກສຕັນ 18 ຄົນໃນໄລຍະຈັດອັນດັບໃນລາຍງານຈາກ 3 ອາທິດ ຫາ ຫົກເດືອນ ຫລື ຫລາຍກວ່າໄລຍະນີ້. ນັກບວດສາມຄົນທີ່ຖືກພິຈາລະນາວ່າເປັນຜູ້ນຳກຸ່ມຊາວໂພເຕັກສຕັນເຜົ່າຂະມຸທີ່ຖືກຈັບຢູ່ ບ້ານຄອນແຄນ ໃນເດືອນ ພະຈິກ ປີ 2006 ເຊິ່ງຖືກຕັດອິດສະຫລະພາບ ປະມານນຶ່ງປີ ກ່ອນທີ່ເຂົາຈະຖືກປ່ອຍໂຕໃນຊ່ວງທ້າຍປີ 2007.

ການບັງຄັບໃຫ້ປ່ຽນສາດສະໜາ

ໃນໄລຍະການເຮັດລາຍງານ ມີພະນັກງານຢູ່ບາງຊຶ່ງເຂດໄດ້ພະຍາຍາມບັງຄັບຊາວໂພເຕັກສຕັນເພື່ອໃຫ້ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືເຂົາເຈົ້າ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມບໍ່ໄດ້ມີລາຍງານວ່າການບັງຄັບໃຫ້ປ່ຽນສາດສະໜານີ້ປະສົບຜົນ ເຊິ່ງລວມທັງຜົນລະເມືອງຊາວອາເມຣິກາກຸ່ມນ້ອຍໆທີ່ຖືກລ້ຽວໆ ຫລື ໜີອອກໄປຈາກສະຫະລັດຢ່າງຜິດກົດໝາຍ ຫລືຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດໃຫ້ກັບຄືນປະເທດສະຫະລັດ.

ຢູ່ບ້ານສັນຍາ ແຂວງຫລວງນ້ຳທ່າ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີຄອບຄົວຊາວຄິດສຕຽນ 45 ຄອບຄົວ (ຫລາຍກວ່າ 200 ຄົນ) ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຍ້າວ, ຂະມຸ ແລະ ມັງນັ້ນ ມີລາຍງານວ່າໃນສອງປີຜ່ານມາໄດ້ມີຫລາຍກວ່າ 10 ຄອບຄົວໄດ້ປ່ຽນສາດສະໜາທີ່ເຂົາເຈົ້າເຊົາໂອ້ນຄວາມກົດດັນຈາກເຈົ້າຫນ້າທີ່ຕຳຫລວດ.

ຄວາມຄືມຫນ້າ ແລະ ການພັດທະນາໃນທາງບວກໃນດ້ານການນັບຖືເສລີພາບທາງສາດສະໜາ

ລາຍງານການນັບຖືເສລີພາບທາງດ້ານສາດສະໜາຂອງລັດຖະບານໂດຍສະເພາະຕໍ່ຊາວ ໂພເຕັກສຕັນກຸ່ມນ້ອຍນັ້ນຍັງຄົງມີການຂາດຕົກບົກຜ່ອງຍ້ອນບັນຫາຕ່າງໆຢູ່ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນດ້ວຍການບຽດບຽນກັນ ຍ້ອນການເຊື່ອຖືສາດສະໜາທີ່ແຕກຕ່າງກັນທີ່ເກີດຂຶ້ນຫລາຍໆຄັ້ງຢູ່ຫລາຍໆແຂວງ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມໄດ້ມີການປະຕິບັດບາງບາດກ້າວໃນທາງບວກທີ່ເຈາະຈົງເຂົ້າໃນເລື່ອງເສລີພາບທາງສາດສະໜາ.

ໃນການປະກາດຢ່າງເປັນທາງການຂອງລັດຖະບານໃນຊຸມປີປະຈຸບັນເພື່ອໃຫ້ມີການປອງດອງ ແລະ ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນໃນການເຊື່ອຖືສາດສະໜາ. ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດກໍ່ຍັງສືບຕໍ່ແນະນຳ ເຈົ້າ ຫນ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ມີການປະນີປະນອມ ແລະ ກໍ່ເຂົ້າແຊກແຊງໃນກໍລະນີທີ່ມີກຸ່ມສາດສະໜາກຸ່ມນ້ອຍຖືກບຽດບຽນ ແລະ ຖືກປະຕິບັດໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ ໂດຍສະເພາະແມ່ນກຸ່ມຊາວຄຣິດສຕຽນ.

ບາງສະຖານທີ່ມີລາຍງານວ່າມີການລະເມີດສິດໃນໄລຍະສາມປີຜ່ານມາກໍ່ມີຄວາມຄືມຫນ້າທີ່ດີຂຶ້ນ. ສະຖານະການຢູ່ບ້ານສັນຍາ ແຂວງຫລວງນໍ້າທາກໍ່ມີສະເຖຍລະພາບນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2007 ເມື່ອມີພະນັກງານຂັ້ນສູນກາງຈາກ ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດລົງຊ່ວຍແກ້ໄຂສະຖານະການດ້ວຍການໄປຢັ້ງຢືມຢາມແຂວງຫລວງນໍ້າທາ ແລະ ການອອກເອກກະສານສະຫນັບສະຫນູນສິດໃນການປະກອບພິທີທາງສາດສະໜາຊາວຄຣິດສຕຽນຢູ່ບ້ານສັນຍາ. ເຖິງວ່າຈະມີຢ່າງຫນ້ອຍສິບຄອບຄົວທີ່ປະລະຄວາມເຊື່ອຖືໃນສອງປີຜ່ານມາມີລາຍງານວ່າ ສະຖານະການທົ່ວໄປແມ່ນມີຄວາມຄືມຫນ້າໃນທາງທີ່ດີ ໃນຕອນທ້າຍຂອງການເຮັດລາຍງານນີ້. ເພາະການໄປຢັ້ງຢືມຢາມຂອງພະນັກງານສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ ຈຶ່ງມີລາຍງານວ່າສຸດທ້າຍໄດ້ມີການອະນຸຍາດໃຫ້ຊາວຄຣິດສຕຽນປະຕິບັດສາດສະໜາຮ່ວມກັນເປັນກຸ່ມນ້ອຍໆ.

ໃນເດືອນພຶດສະພາ ປີ 2007 ຫົວຫນ້າກົມວຽກງານດ້ານສາດສະໜາຂອງສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມສຳມະນາທົ່ວປະເທດ ໂດຍມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ 95 ຕົວແທນຈາກສີ່ສາດສະໜາຂັ້ນແຂວງ ແລະ ກຳແພງນະຄອນ ທັງຫມົດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດເພື່ອຕີລາຄາຄຣິດສິດທິດ້ານສາດສະໜາພາຍໃຕ້ລັດທະທຳມະນູນ ແລະ ກົດຫມາຍ ແລະ ປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາກ່ຽວກັບສາດສະໜາ ແລະ ບັນຫາຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ.

ໃນເດືອນກໍລະກົດປີ 2007 ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດໄດ້ຈັດກອງປະຊຸມເທື່ອທີສອງສຳລັບຜູ້ນຳສາດສະໜາ, ພະນັກງານ ຈາກກຳແພງນະຄອນ ແລະ ແຂວງວຽງຈັນ ເຊິ່ງລວມທັງພະນັກງານຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຂັ້ນບ້ານ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມນັ້ນຈະໄດ້ນຳບົດຮຽນທີ່ໄດ້ຮັບກັບຄືນໄປໃຊ້ຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນໃຜມັນ. ພະນັກງານຈາກສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດຍັງໄດ້ເດີນທາງຮ່ວມກັບຕົວແທນຂັ້ນແຂວງໄປຫລາຍໆແຂວງເພື່ອສົ່ງເສີມສະຫນັບສະຫນູນຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງ LEC ແລະ ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນໃນໄລຍະການເຮັດລາຍງານນີ້. ບັນດາຫົວຫນ້າອົງກອນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທະບານໄດ້ສະຫນັບສະຫນູນກອງປະຊຸມໄຫຍ່ນານາຊາດສອງຄັ້ງໃນຫົວຂໍ້ “ສາດສະໜາ ແລະ ກົດຫມາຍ” ທີ່ວຽງຈັນໃນເດືອນ ຕຸລາ ປີ 2008 ແລະ ເຮັດໃຫ້ລັດທະບານຮັບເປັນເຈົ້າພາບກອງປະຊຸມດັ່ງກ່າວຊຳອີກ ໃນຊ່ວງທ້າຍປີ 2009 ຫລື ຕົ້ນປີ 2010. ໃນເດືອນມິຖຸນາ ປີ 2008 ພະນັກງານອະວຸໂສ ແລະ ພະນັກງານ ສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມອົງກອນທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດທະບານຄັ້ງທີສອງ ທີ່ ກຸງປັກກິງ ເພື່ອພິຈາລະນາບັນຫາຕົ້ນຕໍທີ່ກ່ຽວກັບເສລີພາບດ້ານສາດສະໜາ. ພະນັກງານລັດທະບານໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມໃນຫົວຂໍ້ດັ່ງກ່າວຄັ້ງທຳອິດ

ໃນປີ 2007 ທີ່ຫວຽດນາມ. ໂບດຄາໂທລິກໄດ້ລາຍງານເຖິງຄວາມຄືມຫນ້າຫລາຍຢ່າງນັບແຕ່ໄລຍະການ ເຮັດລາຍງານສະບັບປີຜ່ານມາ. ການອຸປະສັງບົດຂອງຄຸນພໍ່ໂບດຄາໂທລິກ ໃນປີ 2009 ທີ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ຍັງຄົງສະແດງເຖິງຄວາມຄືບຫນ້າອັນສຳຄັນຖ້າທຽບໃສ່ການຈຳກັດທີ່ຜ່ານມາ. ໃນ ພິທີລ້າງບາບໃຫ້ຊາວ ຄາໂທລິກໄຫມ່ 710 ຄົນຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ ເດືອນກຸມພາປີ 2007 ທີ່ມີບາງຄົນໄດ້ລໍຖ້າພິທີມາເປັນເວລາ 15 ປີໃນການຂໍອະນຸຍາດໃຫ້ມີພິທີດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງກໍ່ແມ່ນບາດກ້າວທີ່ສຳຄັນຂອງໂບດຄາໂທລິກ. ລັດທະບານ ຍັງໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ຄຸນພໍ່ທີ່ຫລວງພະບາງທີ່ມາຈາກວຽງຈັນນັ້ນໃຫ້ສາມາດໄປຢ້ຽມຢາມໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ບໍລິການປະຕິບັດສາດສະຫນາໃຫ້ແກ່ຊາວຄາໂທລິກທີ່ກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທາງພາກເໜືອເຊັ່ນ ຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ຫລວງນ້ຳທ່າແຕ່ວ່າການເດີນທາງຂອງເພິ່ນຍັງຄົງຖືກຈຳກັດ ແລະ ຍັງຄົງປະຕິເສດບໍ່ໃຫ້ເພິ່ນພັກອາໄສຢູ່ຫລວງພະບາງ. ຜູ້ນຳສາດສະຫນາຄຣິດອ້າງວ່າໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ເສລີພາບທາງສາດສະຫນາແມ່ນມີຄວາມຄືບຫນ້າ, ຢ່າລືມວ່າການບໍລິການວັນຄຣິດສະມາດແມ່ນບໍ່ໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດໃຫ້ປະຕິບັດຢູ່ກຳແພງນະຄອນມາຈົນເຖິງປີ 2006 ແລະ ຄວາມຄືບຫນ້າດັ່ງກ່າວຍັງກະຈາຍ ໄປຫລາຍແຂວງ. ໃນຊ່ວງເດືອນ ທັນວາ ປີ 2008 ບັນດາ ຜູ້ສັງເກດການໄດ້ແລເຫັນເຖິງຄວາມສາມາດ ການເປັນຜູ້ນຳຂອງໂບດ LEC ໃນການປຸກລະດົມໃຫ້ມີການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຜູ້ນຳສາດສະຫນາ ແລະ ພະນັກງານຂັ້ນແຂວງທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງພະບາງໂດຍການສະໜັບສະໜູນຈາກລັດທະບານ ທັງສອງແຂວງ. ການຝຶກອົບຮົມໄດ້ຈັດຂຶ້ນທີ່ແຂວງວຽງຈັນໃນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ ແລະ ຍັງໄດ້ເຂົ້າ ຮ່ວມກອງປະຊຸມຂັ້ນບ້ານ. ໃນຕອນທ້າຍຂອງການເຮັດລາຍງານສະບັບນີ້ ບັນດາຜູ້ສັງເກດການຍັງໄດ້ເຫັນ ຄວາມຄືບຫນ້າຢູ່ແຂວງຜົ້ງສາລີ ເຊິ່ງຜູ້ເຫລື້ອມໃສໃນໂບດ LEC ສາມາດເດີນທາງໄປຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ພິທີລ້າງບາບທີ່ວຽງຈັນ. ສ່ວນຢູ່ຫລວງພະບາງນັ້ນ ມີລາຍງານວ່າມີຊາວຄິດສຕຽນປະມານ 10,000 ຄົນເຊິ່ງໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວພວກເຂົາແມ່ນມີອິດສະຫລະໃນການປະຕິບັດສາດສະຫນາຢູ່ສະຖານທີ່ 48 ແຫ່ງ ແລະ ຍັງມີ 10 ເມືອງໃນ 11 ເມືອງ ທີ່ບໍ່ມີບັນຫາໃນເລື່ອງສາດສະຫນາໃນຊ່ວງຕອນທ້າຍຂອງລາຍງານ.

ໂບດ LEC ຍັງຄົງສືບຕໍ່ປະແຜ່ນງານທີ່ຫ້າວຫັນໃນການໃຫ້ບໍລິການແກ່ປວງຊົນໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານນີ້ ໂດຍການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອພັດທະນາ ແລະ ຈັດຕັ້ງໂຄງການສະຫວັດດີການໃນຫລາຍໆພື້ນທີ່ເຄີຍມີ ຄວາມຄັດແຍງກັນດ້ານສາດສະຫນາ. ໄປພ້ອມກັບການເຄື່ອນໄຫວຂອງສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດນັ້ນ, ໂບດ LEC ຍັງຄົງສືບຕໍ່ປະຈັດຕັ້ງກອງປະຊຸມພົບປະລະຫວ່າງພະນັກງານລັດທະບານ ກັບຊາວໂພເຕັກສຕັນ ຢູ່ບາງບ້ານທີ່ເຄີຍມີຄວາມເຄັ່ງຕຶງດ້ານສາດສະຫນາ. ບັນດາຜູ້ນຳອະວຸໂສ ຂອງໂບດ LEC ໄດ້ພົວພັນກັບ ຊຸມຊົນສາດສະຫນານາຊາດເພີ່ມຂຶ້ນເພາະໂບດ LEC ໄດ້ກາຍເປັນສະມາຊິກ ສະພາໂບດໂລກ (the World Council of Churches) ໃນປີ 2008 ຢ່າງເຕັມຕົວ.

ຊາວບາຮາຍໄດ້ ເພີ່ມທະວີກິດຈະກຳການຝຶກອົບຮົມຢູ່ເມືອງປາກເຊ ແຂວງ ຈຳປາສັກ. ພວກເຂົາຍັງໄດ້ ປະຕິບັດວຽກງານຮ່ວມກັບສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດຢູ່ເມືອງທ່າແຂກເພື່ອສ້າງຕັ້ງການເຊື່ອມໂຍມຜູ້ທີ່ ເຫຼືອມໃສສັດທາບາຮາຍໃຫ້ຍັງຄົງດຳລົງຊີວິດຢູ່ຫມູ່ບ້ານຂອງເຂົາທີ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ມີ ຜູ້

ເຫຼື້ອມໃສສັດທາຫລາຍກວ່າພັນຄົນ ຈາກສອງຮ້ອຍຄອບຄົວໃນເມືອງກ່ອນ. ຊາວບາຮາຍຍັງໄດ້ມີຄວາມ ຫ້າວຫັນໃນການຊອກຫາສາຍພົວພັນເຊື້ອມໂຍມກັບຊາວບາຮາຍທີ່ແຂວງ ອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ, ແລະ ຫລວງພະບາງ. ນອກຈາກນັ້ນການອະນຸຍາດໃຫ້ສ້າງສູນແຫ່ງໃຫມ່ຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ ບາຮາຍໄດ້ຜູ້ເຫລື້ອມໃສສັດທາກຸ່ມທຳອິດທີ່ແມ່ນຊຸມຊົນຊາວມົ້ງ. ບາຮາຍບັງໄດ້ກຸ່ມຜູ້ເຫລື້ອມໃສສັດທາ ກຸ່ມທຳອິດຢູ່ແຂວງສາລະວັນ.

ໃນຕົ້ນປີ 2009 ມີຜູ້ນຳສາດສະໜາບາຮາຍ ແລະ ຜູ້ສັດທາຮວ່ມກັບຄູ່ຮວ່ມງານຊາວ ກຳປູເຈຍ, ວຽດທນາມ ແລະ ໄທ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມຢູ່ກຳປູເຈຍ ເຊິ່ງເປັນກອງປະຊຸມບາຮາຍໃນຂົງເຂດພາກພື້ນ 1 ໃນ 40 ພາກພື້ນໃນທົ່ວໂລກໃນເວລານັ້ນ.

ໃນເດືອນພຶດສະພາ ປີ 2008 ສິ່ງປຸກສ້າງແຫ່ງໜຶ່ງຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງແຂວງວຽງຈັນ ເຊິ່ງເຄີຍເປັນ ຂອງລັດທະບານນັ້ນໄດ້ອະນຸຍາດໃຫ້ບາຮາຍໄດ້ນຳໄຊ້ ແລະ ອອກເອກະສານສິດນຳໄຊ້ໃຫ້ແກ່ບາຮາຍ. ການຮ້ອງຂໍສິດນຳໄຊ້ນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ.

ບັນດາສະພາປົກຄອງ ແລະ ສະພາປົກຄອງ ລະດັບຊາດຂອງຊາວບາຮາຍ ໄດ້ຈັດບຸນ 19 ວັນ ຂອງເຂົາ ເຈົ້າຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ແລະ ສະເຫລີມສະຫລອງວັນບຸນສັກສິດຕ່າງໆທັງໝົດ. ສະພາປົກຄອງ ລະດັບຊາດ ຂອງຊາວບາຮາຍ ກໍ່ປະຊຸມກັນເປັນປະຈຳ ແລະ ສາມາດສົ່ງຄະນະ ຜູ້ແທນໄປຍັງສູນກາງ ປົກຄອງຂອງ ສາດສະໜາ ບາຮາຍ ທີ່ເອີ້ນວ່າ ຢູນີເວີໂຊ ເຮົາສ ອອບ ຈັດສຕິກຊ (Universal House of Justice) ຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ພູເຂົາ ຄາແມລ ໃນເມືອງໄຮຟາ ຢູ່ປະເທດ ອິດສະລາແອນ. ພະນັກງານສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດ ຍັງໄດ້ໄປຢ້ຽມຢາມສູນບາຮາຍ ຢູ່ເມືອງໄຮຟາ.

ພາກ 3. ສະຖານະຂອງສັງຄົມໃນການນັບຖືເສລີພາບທາງສາດສະໜາ

ປະຊາຄົມສາດສະໜາຕ່າງໆ ແມ່ນຢູ່ຮ່ວມກັນຢ່າງສັນຕິ ແລະ ມີໄມຕິຈິດຕໍ່ກັນ, ສັງຄົມ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແກ່ການມີສາຍພົວພັນແບບຖືກຕ້ອງປອງດອງ ແລະ ສາດສະໜາພຸດ ເຊິ່ງເປັນ ສາດສະໜາທີ່ມີອິດທິ ພົນກວ່າຫມູ່ນັ້ນໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນໄດ້ຜ່ອນຜັນໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດສາດສະໜາ ອື່ນໆຢູ່. ວັດທະນະທຳ ປະເພນີຂອງລາວແມ່ນປູກນິໃສໃຫ້ມີຄວາມເຄົາລົບນັບຖື ໃນຄວາມແຕກຕ່າງດ້ານຄວາມເຊື່ອຖື ທີ່ມີມາເປັນ ເວລາດົນນານ ແລະ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກກັນດີ. ຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຄວາມເຄັ່ງຕຶງລະຫວ່າງສາດສະໜາກໍ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ພາຍ ໃນກຸ່ມຊົນເຜົ່າພື້ນເມືອງນ້ອຍໃນບາງຄັ້ງຄາວໂດຍສະເພາະແມ່ນສືບເນື່ອງມາຈາກການເຜີຍແຜ່ສາດສະ ໜາເພື່ອຫັນປ່ຽນຄວາມເຊື່ອຖື ຫລື ສືບເນື່ອງມາຈາກຄວາມຂັດແຍ່ງກັນກ່ຽວກັບສິດທິ ໃນການນຳໄຊ້ ຊັບພະຍາກອນຂອງໝູ່ບ້ານ. ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງບາງກຸ່ມໃນການຕັ້ງໂບດ LEC ເປັນອິດສະຫລະ

ຫລື ຮ່ວມກັບສາຂາໂບດຈາກຕ່າງປະເທດນັ້ນກໍ່ເກີດໃຫ້ມີຄວາມເຄັ່ງຕຶງຢູ່ໃນບັນດາປະຊາ ຄົມໂປເຕັກສຕັນ ໄດ້ເຊັ່ນກັນ. ຍ້ອນ ການປະຕິບັດ ສາດສະໜາຂອງ ສະມາຊິກບາງຄົນຂອງກຸ່ມນັບຖືສາດສະ ໜານ້ອຍ ທີ່ບໍ່ຍອມປະກອບສ່ວນໃນພິທີທາງສາດສະໜາຂອງ ຊາວພຸດ ຫລື ພິທີຂອງພວກຖືຜີກໍ່ເກີດໃຫ້ມີ ຄວາມເຄັ່ງ ຕຶງເກີດຂຶ້ນໄດ້.

ພາກ 4. ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານສະຫະລັດ

ເສລີພາບທາງສາດສະໜາແມ່ນແຜ່ນງານອັນດັບຕົ້ນໆຂອງສະຖານທູດສະຫະລັດປະຈຳວຽງຈັນ. ເຈົ້າໜ້າ ທີ່ສະຖານທູດກໍ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບພະນັກງານລັດຖະບານລາວໃນຫລາຍໆລະດັບຈາກສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນຢູ່ສະເໝີ.

ສະຖານທູດສະຫະລັດຍັງສືບຕໍ່ເຈລະຈາກັບກົມສາດສະໜາ ຂອງສູນກາງແນວລາວສ້າງຊາດ. ສະຖານ ທູດໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນແກ່ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດເຖິງກໍລະນີທີ່ມີການຈັບກຸມ ຫລື ເຫດການຕ່າງໆ ແລະ ສູນກາງແນວລາວຮັກຊາດກໍ່ໃຊ້ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວເພື່ອເຂົ້າໄກ່ເກ່ຍກັບເຈົ້າໜ້າທີ່ ທອ້ງຖິ່ນ. ຄະນະຕົວແທນ ຂອງສະຖານ ທູດໄດ້ພົບປະສົນທະນາ ກັບບັນດາຜູ້ນຳສາດສະໜາທີ່ສຳ ຄັນໃນທົ່ວປະເທດໃນໄລຍະ ທີ່ເຮັດລາຍງານ ສະບັບນີ້. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີສະພາບແວດລ້ອມທີ່ຖືກຈຳກັດຮັດແຄບໂດຍສີ່ມວນຊົນທີ່ ເປັນຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຢູ່ໃຕ້ການ ຄວບຄຸມຂອງລັດຖະບານກໍ່ຕາມແຕ່ບັນດາເຈົ້າໜ້າທີ່ສະຖານທູດ ໄດ້ປຸກລະດົມຢ່າງຕັ້ງໜ້າເພື່ອໃຫ້ມີເສລີພາບທາງສາດສະໜາ.

ສະຖານທູດສະຫະລັດໄດ້ຊຸກຍູ້ຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃຫ້ມີການຢັ້ງຢືນຂອງຜູ້ແທນໃນລະດັບສູງເພື່ອໃຫ້ເປັນ ຕົວຊ່ວຍທີ່ມີປະສິດທິພາບທີ່ສຸດເພື່ອຊຸກຍູ້ລັດຖະບານໃຫ້ມີການເຄົາລົບນັບຖື ເສລີພາບທາງ ສາດສະ ໜາຫລາຍຂຶ້ນ. ສະຖານທູດສະຫະລັດຍັງໄດ້ບັນຈຸຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວກັບເສລີພາບ ດ້ານສາດສະໜາຢູ່ໃນ ປະເທດລາວນັ້ນເຂົ້າໃນເວບໄຊ້ ຂອງສະຖານທູດ. ຜູ້ຊຳນານງານຈາກຫ້ອງການສາກົນເພື່ອເສລີພາບ ທາງສາດສະໜາໄດ້ມາຢັ້ງຢືນລາວສອງຄັ້ງໃນໄລຍະເຮັດລາຍງານ ແລະ ຍັງໄດ້ປຸກລະດົມໃຫ້ມີ ເສລີພາບທາງສາດສະໜາໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນໂດຍໄດ້ ພົບປະກັບພະນັກງານລັດຖະບານອາວຸໂສຈາກ ຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຂັ້ນເມືອງ. ສະຖານທູດສະຫະລັດໄດ້ສະໜັບສະໜູນຫົວໜ້າອົງກອນ ອິດສະຫລະນານາຊາດ ຢ່າງແຮງກ້າ ແລະ ກໍປະສົບຜົນໃນການເຊື່ອເຊີນລັດຖະບານເພື່ອໃຫ້ເປັນ ເຈົ້າພາບຈັດກອງປະຊຸມນານາຊາດໃນຫົວຂໍ້ “ສາດສະໜາ ແລະ ກິດລະບຽບກົດໝາຍ” ເຊິ່ງຈະຈັດ ຂຶ້ນທົ່ວວຽງຈັນໃນຊ່ວງທ້າຍປີ 2009 ຫລື ຕົ້ນປີ 2010.